

בפני ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

פ"מ 3/20

פ"מ 4/20

- בענין שבין:
1. חה"כ אפיגדור ליברמן ואח'
2. חה"כ יריב לוין ואח'

המבקשים

" נגד "

חה"כ חנין זועבי ואח'

ע"י ב"כ עו"ד חסן גביארין ו/או סוהאד בשארה ו/או סאוסן זהר
ו/או נדיס שחאדה ו/או אראם מתאמיד ו/או מאיסאנה מוראני
ו/או מונא חדאד

מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

רחוב יפו 94, ת.ד. 8921, חיפה 31090; טל: 04-9501610;

פקס: 04-9503140.

המשיבה

תיק ראיות מטעם ח"כ זועבי

תוכן עניינים לנספחי כתב התשובה

<u>מספר נספח</u>	<u>כותרת הנספח</u>
1	ראיון עם האתר "החברים של ג'ורג'י" מיום 8.02.15
2	פוסט בדף הפייסבוק האישי בנוגע לרשימה המשותפת מיום 24.1.15.
3	מאמר הדעה מטעם כריסטיין נאסר שפורסם בעיתון "אלערבי אלג'ידיד" ביום 1.07.14.
4	כתבות של עיתון מעריב ואתר YNET מיום 18.01.15 על הפוסט שכתבתי נגד ההצטרפות אל דאע'יש.
5	חוות הדעת של ד"ר סלמאן מסאלחה מיום 27.1.15.
6	הראיון עם ד"ר מעתז קפאשה עם עיתון הארץ מיום 6.2.15 בכתבה מטעם עמירה חס תחת הכותרת "עבאס חתם על אמנות בינלאומיות כדי לאתגר את ישראל, אבל לא תמיד מיישם אותן".
7	כתבה של עמירה חס שפורסמה בעיתון הארץ ביום 24.12.12 תחת הכותרת "המסר של אבו מאזן הולך לאיבוד".
8	הודעת היועמ"ש שהוגשה במסגרת בג"ץ 5716/14 ח"כ דני דנון נגד פרקליטות המדינה (תלוי ועומד).
9	הראיון של ח"כ זועבי עם לילך בן דוד באתר "שיתח מקומית" מיום 25.6.14.
10	דבר המערכת של עיתון "אל אתיחאד" מיום 1.2.15.
11	נאום ח"כ זחאלקה מיום 23.6.2014 : דברי הכנסת, ישיבה 148,
12	המאמר של ח"כ זועבי "מכאן יוצאים לדרך: בניית אסטרטגיה של מאבק במקום מצור על "שונות" שפורסם ביום 2.2.13 באתר ערבי 48.
13	המאמר של שלמה אבינרי בעיתון הארץ מיום 16.1.15 שכותרתו "אשליית הפתרון הכפוי".
14	המאמר של דימטרי שומסקי בעיתון הארץ מיום 8.2.15 שכותרתו "הדרך למרץ עוברת בהעמקת הכיבוש".
15	מאמר של עודה בשאראת שפורסם ב"הארץ" ביום 15.12.14 תחת הכותרת "חלו, זה בג'יץ?"
16	החודעה לתקשורת שפרסם בא כוח ח"כ זועבי ביום 21.8.14.
17	מכתבו של יו"ר הסיעה ד"ר ג'מאל זחאלקה לוועדת האתיקה בנוגע לנסיעה לקטר.

הזכות לחיים, לאושר, לקדמה, לצדק, לכל בן אדם באשר הוא: חנין זועבי במילותיה-שלה

חנין זועבי אומרת דברים קשים, אבל הם מאלצים אותנו לחשוב. הח"כית המושמעת ביותר בישראל, בעברית, בלי הסגן של התקשורת היהודית

לפני כמה שנים, פרסם "הארץ" שער שבו נראה יוסי ביילין כמטרה, והוא הוגדר כאדם השנוא ביותר בישראל. אם היה מפרסם שער כזה כיום, כנראה שמי שהיתה מככבת עליו היתה ח"כ חנין זועבי (הרשימה המשותפת), האשה שהמחנה הציוני – זה שמשתרע בין מיכאל בן ארי ובז' הרצוג – אוהב לשנוא. עד כדי כך שהיא נאלצת להסתובב עם שומר ראש.

מה שהציבור היהודי כמעט שלא מקבל הוא את חנין זועבי ללא פילטר, את מילותיה-שלה בלי רעש הרקע הציוני שמנסה למסגר אותה. זה מה שניסיתי לעשות בראיון הזה. לצער, מפאת קוצר הזמן (כשסיכמנו ראשונית על הראיון הזה, עוד לא היו בחירות) הוא התנהל במייל ולא פנים אל פנים. ההדגשות בטקסט הן שלי.

מה התחושות שלך ביחס למפלגה המאוחדת החדשה? האם בל"ד תמצא את מקומה לצד יריבים כמו חד"ש?

לא מדובר ביריבים, אלא בשונות בתפיסה האידיולוגית, פוליטית לצד הרבה דברים בהם אנחנו כן מסכימים. הבעיה היא דווקא זו, שלא "רבו" מספיק מבחינה פוליטית. לא הייתה מספיק התדיינות סביב מחלוקות אידיולוגיות ופוליטיות וחברתיות, וסביב ליבון הנושאים בינינו לאורך השנים. בל"ד וחד"ש לא "רבים", כלומר מתדיינים מספיק במחלוקות, מבחינה פוליטית, סביב אודות הבדלים אידיולוגיים ופוליטיים וחברתיים, ובכך אולי היינו מנותקים מבחינת יצירת מרחב פוליטי נוח לדיונים ולהדגשת מחלוקות – יותר חשוב, ויותר קריטי למאבק הפוליטי שלנו – לצמצום מחלוקות.

פעילות פוליטית משותפת, שמתחייבת מהמציאות החדשה של הרשימה המשותפת, דווקא היא שאמורה לייצור מרחב נוח ואחיד לדיון הפוליטי המבורך. אנו השותפות לאיחוד צריכות לשאוף לרמת ביטחון עצמי גבוהה הנוגעת ליכולת הפוליטית שלנו ליצירת קונסנזוס אידיולוגי ברמת המאקרו, ברמת מהות הסכסוך, ברמת מהות האזרחות שלנו, ועד כמה הסתירה בין הזהות שלנו לבין האזרחות שלנו מחייבת אותנו להתעמת עם האידיאולוגיה של המדינה, ועם הנראטיב, הפרויקט הקיימם שלה. ואיך לתרגם פרקטיית, בפרקטיקה היוזימית שלנו, בתוך הכנסת ומחוצה לה, בפעילות שלנו, בשיח שלנו, את "העימות הזה", ואיך מגדירים את גבולותיו.

האווירה הפוליטית של הרשימה המשותפת מדללת את החשדות ההדדיים, ואת חוסר האמון הפוליטי בין הצדדים, בפרט בין הצדדים האידיאולוגיים הבסיסיים של בל"ד וחד"ש, נותנת לנו לשים את המחלוקות שלנו על השולחן ולהתעמת איתן, ומאפשרת לנו לפנות לאפיקים פוליטיים חדשים, ולקהל שחי בניכור עמוק ומתסכל עם מה שמתרחש מסביבו, קהל שמתעב את הפוליטיקה, לא מאמין בכוח הפוליטי שלו, ואפילו לא מבחין בעוצמה הפוליטית של המאבק שקיים מסביבו.

הרשימה המשותפת נותנת אויר חדש לקהל הזה, שלא מצביע בכלל, ומאפשרת לנו להרחיב את האופק שיכלול גם אותם, ויחזק את המחויבות והמרץ הפוליטי של אלה שיחסם היחיד לפוליטיקה הוא ללכת ולהצביע, ולעקוב אחרי התקשורת.

מי שנאבק למען הזכויות שלו, מי שנאבק מול גזענות שהולכת ונעשית למפלצתית יותר, מי שרואה שגזענות זו רודפת אותו ומנסה לצמצם את מרחב הפעילות הפוליטית שלו, ומצליחה גם אם בצורה חלקית, חייב מדי פעם לבחון מחדש את אמצעי המאבק שלו, תוך כדי רגישות גבוהה לפוטנציאל הקיים והמפוספס. ואני פה לא מדברת רק על הפלסטינים בישראל, אני מדברת גם על האזרחים היהודים.

איך היית מסכמת את הכהונה האחרונה שלך? מה היו ההישגים הבולטים שלך והחממנות הגדולות שלך? איפה היית משקיעה יותר?

זו היתה קדנציה קשה, מדירה ועוינת גם בימיה הלא סוערים. למשל, ח"כיות שאמורות להיות קצת יותר רגישות לגבי, "גונבות" חוק שלי של ייצוג הולם לנשים ברשימות המקומיות, ומנסות להתנכר לזו שיזמה אותו שנה לפני. והאבסורד הוא שבגלל הצעד הלא אתי הזה, החוק שלי עבר! בגלל שהצלחתי להצמיד אותו לחוק הזהה שהח"כיות של יש עתיד הגישו! [ח"כ זועבי מתייחסת כאן לחוק שח"כ עליזה לביא ויפעת קריב מ"יש עתיד" התגאו בו. – יצ"ג]

החוק הזה הוא גם הישג שאני גאה בו, אבל גם דוגמה לעוינות ולהתנכרות של המקום הזה לא רק למאבק שלי, אלא אפילו לעבודה השוטפת שלי.

מה ההחמצות הגדולות שלי? שלא שכנעתי את הגזענים להיות דמוקרטים. התקשורת היהודית יוצרת לך דימוי דמוני, נטול פרופורציה בהשוואה לחברי כנסת אחרים (מירי רגב, דני דנון). בהגותן שהדימוי הזה הוא בעיקר בציבור היהודי, איך את מתכוונת להתמודד איתו? האם את מתכוונת להתמודד איתו?

השנה השנייה בקדנציה הייתה סוערת במיוחד, כי כאשר מסתערים על עזה, אי אפשר שלא להסתער גם על "הח"כית של המרמרה". ואז מייצרים משמעות אחרת סביב ההסתערות הגזענית, ואני מוצגת מצג שווא כפרובוקטיבית, כאשר כל השאר – המראיינים, העיתונאים וחברי הכנסת שתוקפים אותי – מוצגים כהתגלמות המוסר, ערכי האדם וחופש הביטוי, ואני זו "הפרובוקטיבית" שלא מחזירה בהוקרת תודה לאלה שלכאורה חובקים אותי ואת העם שלי בחום, באהדה ובתמיכה. ממש מציאות מדומה, בה אני זו שלא מבינה שאם מתנכרים לזכויות שלי, אז זה בגלל שלא מגיע לי; ואם הורגים בעם שלי, אז זה בגלל שההורגים מגינים על עצמם, לפני שאנחנו הדמונים נרצח את כולם. ואם נאבקים נגד הגזענות, אז זה בגלל שאנחנו "שונאים" את היהודים, ואם מתעמתים עם המשטרה שמרביצה למפגינים, אז זה בגלל שאנחנו "איום ביטחוני".

הדרך היחידה שאפשר להתמודד איתה עם הדמוניזציה היא להמשיך באותה דרך; הרי מי ששונא ומסית נגדי, הם" לא שונאים אותי ולא עושים זאת בגלל שהם רוצים או אוהבים לשנוא, לא, אני לא חושבת שזה המצב. מי ששונא אותי, שונא אותי בגלל שאני מכאיבה לו באיזה שהוא מקום: אני לא נותנת לו לחיות בשקט עם הדיכוי שלו. ולחיות בשקט, זה לומר את הביקורת בתחום הנחות שלו – שלא מזיז לו את הגבינה.

אבל המאבק של המדוכא לא צריך להיות נוח למדכא, אחרת הוא אינו יעיל; והמבחן של היעילות לא צריך להיות מבחן קצר טווח. מאבק יעיל הוא מאבק מכאיב, עיקש, ממושך, שמעצים את המדוכא, ומוציא את המדכא מעבר לגדרותיו.

ממש כמו המאבק הפמיניסטי, ככה גם כאן הגזענות לא רק שהיא הולכת ומתחזקת, אלא גם שהיא הולכת ומשתגעת. ושיגעון זו חולשה, כי אי אפשר להחזיק מעמד עם "השיגעון" הזה, החברה הישראלית לא יכולה לאפשר לעצמה להשתגע למשך זמן רב, אנחנו צריכים להתמיד עם השיח.

אם אתה נשאר בגבולות הקונסנזוס, אם האחר ישן בשקט עם מה שאתה עושה, אז אתה בעצם לא עושה כלום. ואני מודה שאני מכאיבה, לא מלטפת. אבל זה עדיין לא מספיק כדי להביא לשינוי, צריכים להתמיד, לאורך זמן, ולרוחב השיח, עד לשלב שבו מה שנראה כעת קיצוני, נהפך לחלק מהשיח השגרתי, עד שהאחר מעכל את "הסטירה" בתור אמירה הגיונית ולגיטימית, גם אם הוא לא מסכים איתה.

זה האני מאמין שלי. ובכל התחומים, גם ביחס לזכויות נשים למשל. וזה לא רק חלק מהאני מאמין שלי, זה גם חלק מהאישיות שלי. בוטות אינה מלה גסה בעיני. אולם צביעות, שקר, והכפשה הן מלות

גסות, שאני פוסלת אותם גם בזירה הפוליטית וגם בזירה האישית.
שורה של מפלגות ימין מנסה לפסול לא רק את הרשימה המשותפת, אלא אותך אישית. מה יש לך לומר על כך?

אוקי, גם אני רוצה לפסול את כל הגזענים, ודווקא הפסילה שלהם לגיטימית ביותר, כי מדובר בגזענים, שנמצאים מחוץ למשחק הדמוקרטי בכל מדינה דמוקרטית. פה, רודפים דווקא את הדמוקרטים ה-vocal ודווקא אותם רוצים לפסול.

הרי בזה הם רוצים לרדוף את המאבק נגד הגזענות ונגד הכיבוש, ולא אותי אישית. אין "זועבי", יש מאבק פוליטי שזועבי חלק ממנו, וגם אם פוסלים אותה, לא נפטרים מה-"זועביז", ולא מהמציאות שהובילה ל"זועביז", ולא מהגזענות, ולא מהכיבוש.

שנית: לא המאבק העיקש נגד הדיכוי, הוא הקטע ה"מיותר" של מציאות נורמאלית, דווקא הוא הקטע הכי נורמאלי ושפוי ומתבקש, ה"מיותר" והמחויב פסילה, הוא הדיכוי. ולא היה המאבק עולה לפאזות "צורמות", אם הפאזות צורמות היו מצליחות ולו לעצור את ההתדרדרות. כאשר לא רואים שהמאבק מצליח לקעקע את הקרקע מתחת לגזענים, דווקא צריכים להעצים את המאבק, ולא להחליש אותו.

מסע הפסילה התאפשר אחרי מסע ארוך ועקבי, שלא פסל שום כלי: שקר, הסתה, דמוניזציה, רדיפה בתקשורת, הכפשה בכנסת, גירוי היצרים הכי נמוכים, שנאה, פופוליזם זול, שטחיות, שובניזם, עליונות, וכל מה שאתה יכול להעלות בדעתך. תוך כדי שתיקת "השמאל" בתוך ומחוצה לכנסת, חוץ מקולות בודדים.

אולם מסע הפסילה הזה של חנין זועבי לא היה מתאפשר, אם לא קדם לו מסע פסילה ארוך לעם שלם, פסילת החרות שלו, פסילת הזכות שלו לחיים נורמאליים, פסילת הזכות שלו למאבק למען חיים וחירות. מסע הדמוניזציה התחיל לפני 66 שנה, כדמוניזציה לעם שלם.

בלי דמוניזציה זו, אי אפשר היה לגרש 85% מהעם שלי ב-1948, ובלי דמוניזציה מתמשכת שנמשכת מאז, לא היה אפשר להצדיק את הגירוש ולהמשיך אותו בצורת תוכניות טרנספר למיניהם, תוכנית פראוור היא רק אחת מהם.

אנחנו שקופים ביחס לחברה היהודית, מה שקורה איתנו שקוף, אנחנו "לא מוכרים", המציאות שלנו "לא מוכרת", ההתעמרות של המדינה בנו, שקופה, אנחנו נוכחים נפקדים, כולנו. ומי שגצמד לתודעה, הוא זה שצועק, ואז אותו ספיציפית רוצים לפסול.

במרצ הביעו רצון לשתף פעולה עם הרשימה המשותפת ולהכנס יחד איתה לקואליציה. האם תסריט כזה אפשרי בכלל? האם בל"ד יכולה לשבת בקואליציה שבכל זאת, למשל, ממשיכה את המצור על עזה?

לא הרשימה המשותפת, ולא אף מפלגה ערבית לחוד, לא תשב בקואליציה של מדינה הכובשת את העם שלנו ומנהלת נגדו את המשטר. הצבאי הארוך ביותר מאז מלחמת העולם השנייה, ובנוסף מתייחסת לכל פלסטיני באשר הוא כנתין אויב.

הקוראים שלי לא נתקלים בזה הרבה, כי הם צורכים תקשורת יהודית. האם תוכלי לתאר, במילותיך שלך, את האני מאמין שלך?

הנה האני מאמין שלי: הזכות לחיים, לאושר, לקדמה, לצדק, לכל בן אדם באשר הוא. אלו זכויות מוחלטות, ואין טעם לחיים בלעדיהן. הם חלק מהאנושיות שלנו. לצערי, זה לא מובן מאליו לכולם. יש שלא מבינים, פשוט, שמגיע לאחרים לחיות כמוהם, ולא מבינים שאף בן אדם לא היה משלים עם הדיכוי שלו; ושכל אלה שמשלימים עם הדיכוי, עושים זאת או מתוך תודעה כוזבת, או מתוך תבוסה וחולשה פנימית.

אני מאמינה במאבקים צודקים, שמעצימים, ושמבוססים על תפיסת יסוד של הזכות לצדק, לחירות ולשוויון. אני מאמינה באחריות בתור מנהיגה לחזק את המוראל של העם שלי; להילחם בתסכול, באדישות, בתחושות הנקמנות וההישענות על אלימות פוליטית, כאלטרנטיבה לאי יעילות המאבק הפוליטי עצמו. אני מאמינה ומקדמת מאבק פמיניסטי, בתור מאבק של צדק כולל, שאינו משלים עם הכיבוש, ועם הגזענות או עם כל סוג של עליונות או פרוויליגיות על בסיס אתני או מיני. (יוסי גורביץ)

إنجاز تاريخي، بكل المفاهيم.

القائمة المشتركة، واقع قائم، ينتقل بنا فوراً، وربما دون الإحساس بثقل الإنجاز، للتحديات القادمة؛ تغير الأجواء السياسية القائمة على العميقات وحتى الكراهية والتنافس العنيف، في فترة انتخابية تلو قواعدهم عمل تبني على الاحترام وتقبل الآخر، ووضع العمل السياسي فوق التنافس الحزبي.

ثم التحدي الآخر: ترجمة ثقل الإنجاز وتطلعات الشارع السياسي، إلى قوة عددية في الصندوق، وإعطاء الرخم الأكبر لقائمة تستطيع أن تحصد أقصى حدودها: ١٥ مقعداً، لتتحول للقوة الرابعة في الكنيست.

ثم التحدي الثالث: عدم التعامل مع القائمة كوسيلة تقنية هدفها الحفاظ على عدد المقاعد أو زيادتها قليلاً. بل التعامل معها كقوة سياسية تطور مفهوماً آخر في السياسة، مبنياً على الطاقات الكامنة، والمساحات غير المستغلة، والحدود التي نخافها دون ميّز.

مفهومياً عصياً يعي قوة الإجماع وليس تقييداته، فيجسمي العمل السياسي، وخطابه وأهدافه، في سقفهم الأعلى.

إنجاز تاريخي في لحظة الراهنة، لتعامل معه من هذا الباب، من باب أنه ينقلنا لمرحلة جديدة في العمل السياسي، حتى نستطيع تتيقنه عملياً كإنجاز تاريخي. يبقى أن نقول بعد هذا التفاؤل الواقعي، أن ١٢ رجلاً وامرأتين، ليسوا ترجمة صادقة تماماً لرؤية "عصرية ومرحلة جديدة". مع ذلك، تعبير أنفسنا في أول الطريق... وهي طويلة، شاقّة... وغالياً مؤلمة.

بِالْوَحْدَةِ

شعبنا أقوى

3

العربي الجديد

الثلاثاء 01/07/2014 م (آخر تحديث) الساعة 4:16 (القدس)، 2:16 (غرينتش)

حنين زعبي.. صلابة امرأة عربية

2014-07-01 | كريستين ناصر

شهدنا أخيراً حملة إعلامية، وحتى دبلوماسية وبرلمانية إسرائيلية، طالت النائب العربي في الكنيست الإسرائيلي، المناضلة حنين زعبي، على خلفية رد الصهاينة عليها، إثر إدلائها بتصريحات متعلقة بحق الشعب الفلسطيني في مقاومة محتليه. إذ لم تأت تصريحاتها مفاجئة، بل متوقع أن تصدر مواقف من هذا النوع عن قائد/ة فلسطيني/ة، على عكس ما يترامى إلى الأسماع، على لسان صنف آخر من القيادة الفلسطينية.

ما يشد الانتباه، في الخطابات والتصريحات الوطنية، ذات النكهة العروبية التي تصدر عن زعبي أنها تتمتع بالحفاظ على الوصل بين المواقف، وتخلو من التذبذب، خصوصاً منذ بدء الثورات العربية، أو الربيع العربي، فقد وقفت إلى جانب الشعوب العربية، واعتبرت تأييد قضايا التحرر والنضال السياسي الاجتماعي في الوطن العربي الكبير من أولويات التحرر في فلسطين. وأيضاً، هي لم تجد يوماً عن بوصلة المقاومة في فلسطين، على الرغم من حساسية وضعها، الناتجة عن وجودها داخل الكنيست الإسرائيلي، فليس من السهل، طبعاً، أن تقاوم التنين من داخل بركانه.

تحرص زعبي، دوماً، على إيضاح آرائها في جدل متقن، ينهل من موائيق القانون الدولي، وشرعة حقوق الإنسان، ويندمج مع الحقوق الوطنية الفلسطينية، بشكل لا يخفى على أحد، ولكن، يشكل نموذجاً في الاختراق الخطابي، فهو وطني فلسطيني، قومي عربي من جهة. ومن جهة أخرى، فيه ما يعزى إلى قواعد القانون الدولي، خصوصاً المواد المرتبطة بحق الشعوب في تقرير مصيرها بحرية وكرامة، بالإضافة إلى الحقوق الفلسطينية التي لها قرارات دولية مختصة فيها، تسندها ضمن المنطق المتعارف عليه في أروقة الأمم المتحدة، بشكل أساسي حق العودة للاجئين والمهجرين الفلسطينيين إلى أماكنهم الأصلية.

جانب آخر، يشكل عامل قوة في أداء حنين زعبي السياسي، وفي مواقفها الوطنية، هو أن هذه المواقف تصدر عن امرأة عربية، كسرت قيود المجتمع الأبوي، وأسهمت، مع نساء عربيات أخريات، في تشكيل صورة جديدة للمرأة العربية، صورة تعطيها المتسع لتكون قائداً سياسياً، ومنبعاً للآراء الوطنية، ورأس حربة في مقاومة الاستعمار ورفضه.

لكن تجربتها أكثر تعقيداً من تجربة برلمانيات وناشطات ومناضلات عربيات أخريات، خصوصاً أنها تعيش في الداخل الفلسطيني، وفق حالة استعمار معقدة وشديدة التركيب، وتناضل سياسياً وتصدح بصوتها الفلسطيني من داخل المؤسسة الصهيونية، رغماً عن إرادة العنصرية الصهيونية، وتحاول تثبيت الأقدام لهذا الاختراق يومياً، محافظةً على ما حققته مسيرة أناس سبقوها في هذا الشكل النضالي، من دون أن تتمكن منهم المؤسسة الصهيونية، ولا حلفاؤها ممن يمتهنون الحملات الإعلامية المغرضة ضد مناضلي الشعب الفلسطيني.

إضافة إلى ذلك، إنها تحاول أن تبقي على كل ما يتطلبه الحذر، كيلا تفسح المجال أمام الأجهزة المخبرائية والأمنية الصهيونية، للإيقاع بها، وتلغيق ملفات كيدية ضدها، بحجة الأمن، وبخلفية سياسية قومية بحتة.

لا يكفي حنين زعبي أنها تصادمت مع ما هو بال من قيم ذكورية، وأثبتت جدارتها امرأة عربية، عبر تحملها مسؤولية موقعها، واستحقاقها إياه بجدارة، لكن، أيضاً، يحصل هذا كله في وجه آلة استعمارية شديدة المكر والبطش. ولم يمنعها هذا من أن تواجه المحاولات الحثيثة لإسكاتها، وإلغاء الصوت العربي الفلسطيني، الصادر من داخل الخط الأخضر، ولهذا نجد محاولات الكنيست، الآن، لسن قوانين ترتبط باسمها، يكون هدفها إسكات صوت الحق الفلسطيني، ورسم صورة مشوهة للعرب الموجودين داخل الخط الأخضر، وإبعادهم عن الأجندات الوطنية.

هنيئاً لك حنين زعبي، سفيرة للمرأة العربية المقاومة في الداخل الفلسطيني، وهنيئاً لك على معاداة الدولة، وهنيئاً للمرأة العربية بك.

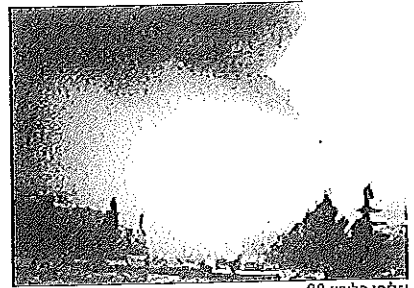

זועבי קוראת לצעירים ערבים לא להצטרף לדאעש: "אויבי האנושות"

אייק בנור
01/18/2015

לדברי חברת הכנסת מבל"ד, מלובר בנוער פלסטיני שנמצא בשולי החברה ו"צריך למצוא דרכי פעולה אחיות כדי להיאבק בדיכוי ובאפליה"

גילום: פלאש 90

ח"כ חנין זועבי (בל"ד), שבעבר השוותה בין ארגון המדינה האסלאמית לצה"ל, קוראת היום (ראשון), בפוסט ארוך שפרסמה בעמוד הפייסבוק שלה, לצעירים ערביי ישראל שלא להצטרף לשורות דאעש, אותו היא מגדירה כאויב האנושות, וזאת על רקע חשיפת החוליה היום.

זועבי כתבה: "מה גורם לנוער פלסטיני בתחילת דרכו, להצטרף לשורותיה של תנועה אויבת לערכי האנושות והישגיה, אויבת לחברה והמורשת האנושית והתרבותית? מדובר בנוער פלסטיני, אנשים בתחילת דרכם בשולי החברה, ללא משמעות לחייהם והסובלים מעוות בזהותם, והכעס הוא הדבר היחיד שנותן משמעות לחייהם. זוהי דוגמה לבני גוער הכועסים ממציאותם ואשר מחפשים מקום עבורם בהגדרת פני החברה ובשליטה על גורלם. ההצטרפות ל"דאעש" חושפת את עומק ההדרדרות האנושית שנוכל להגיע אליה".

לדבריה, המרד על הדחיקה לשוליים בדרך זו, מוביל להרס רב. "המרד על היעדר אופק ותקווה, משולה לאבדנות עצמית, לנפילה לחיק האכזריות, האלימות וההרס, והתשובה לה היא ביצירת אופק אחר, יצירתי רחב ופתוח ככל היותר, תוך שמירה על שורשיהם התרבותיים", כתבה.

זועבי קוראת לצעירים הערבים הכועסים על מצבם בחברה לפעול בדרכים אחרות ברורות: "פעילות פוליטית מרדנית הינה מה שאנו צריכים. פעילות הנסמכת על פרויקט פוליטי ברור, ערכי, מאחד, אטרקטיבי לצעירים, בעל משמעות ואפשרויות לחיים בכבוד כפרט וקולקטיבי, בעצמאות ומחויבות".

היא הוסיפה: "אנו לא רוצים את צעירינו בדאעש, איננו רוצים לראותם מצטרפים לתנועות חשוכות אויבות לתרבות והחירות והכבוד האנושיים. אנו רוצים צעירים בעלי השפעה במסגרות פוליטיות הנאבקות לזכויותינו הלגיטימיות ומעמדנו במולדתנו".

"ההתנגדות לייאוש, לדיכוי ולאפלייה צריכה להיות באמצעות מאבק פוליטי, באמצעות השכלה ועבודה, בניית החברה ופיתוח מוסדותיה ומימוש הפוטנציאל הפנימי שלה, וחיסונו הפנימי של החברה מעדתיות, חמולתיות, הדרת ודיכוי נשים, ומאבק נחוש בפחד בבורות ובאדישות", הוסיפה.

newsחדשות

זועבי: "לא רוצים את הצעירים שלנו בדאעש"

בתגובה לחשיפת תא של ערבים ישראלים פרסמה חברת הכנסת סטטוס בפייסבוק והגדירה את דאעש "אויבת לערכי האנושות ולחברה. זה זוביל להרס"

סן שעלאן 18.01.15, 23:26

"מה גורם לנוער פלסטיני בתחילת דרכו להצטרף לשורותיה של תנועה אויבת לערכי האנושות והישגיה, אויבת לחברה והמורשת האנושית והתרבותית?", כך כתבה היום (א') ח"כ חנין זועבי בתגובה לחשיפה של תא ישראלי של ארגון דאעש, שבמסגרתה הוגשו כתבי אישום נגד שבעה ערבים ישראלים.

בסטטוס שפרסמה בעמוד הפייסבוק שלה כתבה ח"כ זועבי: "מדובר בנוער פלסטיני, אנשים בתחילת דרכם בשולי החברה, ללא משמעות לחייהם והסובלים מעוות בזוהותם, והכעס הוא הדבר היחיד שנותן משמעות לחייהם. זוהי דוגמה לבני נוער הכועסים על המציאות ומחפשים מקום עבורם בהגדרת פני החברה ובשליטה על גורלם. ההצטרפות לדאעש חושפת את עומק ההידרדרות האנושית שנוכל להגיע אליה."

פרקליטות מחוז חיפה הגישה נגד המעורבים כתבי אישום בגין חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת, תמיכה בארגון טרור וניסיון מגע עם סוכן זר. המעורבים הם האחים כרים (21) ושריף (30) מורסל אבו סלאח מסכנין, בן דודם עלאא מחמוד אבו סלאח (28), קרוב משפחתם מוחמד איברהים אבו סאלח (28), פאדי בשיר (28) אשר מאורס לאחותם של האחים אבו סלאח ובנו של ראש העיר סכנין לשעבר מוחמד בשיר, וחוסאם מריסאת (30) מדיר חנא, חברם של האחים, ועו"ד עדנאן ג'מיל עלא א-דין (39) מנצרת.

החבורה, נטען, התאמנה בחווה בכפר מנדא ברכיבת סוסים, הכנת בקבוקי תבערה ועוד. בין השאר הם אספו כספים (כל מצטרף לארגון בסוריה היה צריך להביא איתו 1,500 דולר) וקנו כבשים כדי לשחוט אותם כחלק מהאימון. בחודש אוגוסט האחרון הדריך עורך הדין את חלק מהגושמים האחרים בהכנת בקבוק תבערה והסביר להם כיצד לייזות אותו באופן שלא יסכן את המיידה.

זועבי הוסיפה: "המרד על הדחיקה לשוליים בדרך זו מוביל להרס רב. המרד על היעדר אופק ותקווה משול לאבדנות עצמית, לנפילה לחיק האכזריות, האלימות וההרס, והתשובה לה היא ביצירת אופק אחר, יצירתי, רחב ופתוח ככל היותר, תוך שמירה על שורשיהם התרבותיים. פעילות פוליטית מרדנית במסגרת גורמות אתיות ברורות היא מה שאנו צריכים."

לסיכום כתבה: "אנו לא רוצים את צעירינו בדאעש. איננו רוצים לראותם מצטרפים לתנועות חשוכות, אויבות לתרבות והחירות והכבוד האנושיים. אנו רוצים צעירים בעלי השפעה במסגרות פוליטיות הנאבקות לזכויותינו הלגיטימיות ומעמדנו במולדתנו"

חוות דעת של מומחה

שם המומחה: ד"ר סלמאן מצאלחה

כתובת: רחוב הפורצים 19, ירושלים

מקום עבודה: המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, ירושלים

אני החתום מטה נתבקשתי על ידי עו"ד חסן ג'בארין לחוות דעתי המקצועית בשאלה המפורטת להלן. אני נותן חוות דעתי זו במקום עדות בבית המשפט ואני מצהיר בזאת כי ידוע לי היטב, שלענין הוראות החוק הפלילי בדבר עדות שקר בשבועה בבית המשפט, דין חוות דעתי זו כשהיא חתומה על ידי כדין עדות בשבועה שנתתי בבית המשפט.

ואלה פרטי השכלתי:

בעל תואר דוקטור לשפה וספרות ערבית מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

ואלה פרטי נסיוני:

חוקר תרבות וספרות ערבית ואסלאמית, מתרגם ועורך לשוני, מסאי, משורר ופובליציסט דו-לשוני שמפרסם מאמרים, בין השאר, בעיתון הערבי הבינלאומי "אל-חיאת", ומפרסם טור בשפה העברית בעיתון "הארץ". כמו כן, הח"מ חתן פרס נשיא המדינה לספרות עברית לשנת 2006.

להלן מבחר פרסומים שלי:

ספרים:

* פי אל-ת'רא, פי אל-חג'י - בעפר, באבן (ערבית: في الشرى، في الحجري), הוצאת ראיה, חיפה 2013.

* פהם אל-מנטוק - בין השורות, סוגיות מן המודשט והשלכות אקטואליות (ערבית: فهم المنطوق، مسائل تراثية وأبعاد راهتة), מאמרים 2008-2004, ספריית אילאף 2010.

* לע'ת אם - שפת אם (ערבית: لغة أم), זמאן, ירושלים 2006.

* אחד מכאן, עם עובד, תל אביב, 2004.

* ח'אנת פארע'ה - משבצת ריקה - (ערבית: خانة فارغة), זמאן, ירושלים 2002.

* אל-עקד אל-ת'מין, (קונקורדנציה לשירה ערבית פרה אסלאמית), האוניברסיטה העברית בירושלים, המכון ללימודי אסיה ואפריקה, ירושלים 1999.

* ריש אלבחד - נוצות חים - (ערבית: ريش البحر), זמאן, ירושלים 1999.

- * אספקטים מיתולוגיים בשירה הערבית הקדומה, (עבודת דוקטור), האוניברסיטה העברית בירושלים, ירושלים 1998.
- * פאל-ענכבות בלא ח'יוט - כעכביש ללא קורים - (ערבית: كالعنكبوت بلا خيوط), ירושלים 1988.
- * מקאמאת שרקיה - סולמות מזרחיים - (ערבית: مقامات شرقية), ירושלים 1991.
- * מע'נאת טאאר אלח'צ'ר - שירת הציפור הירוקה - (ערבית: مغناة طائر الخضري), אלכאתב, ירושלים 1979.

מבחר מסות

עברית:

- * "הג'ניים יצאו עם שחר", (פורסם בצרפתית), קנטרה מס' 73, מכון העולם הערבי, פריס 2009.
- * "נדודי שירה", תרבות וספרות, הארץ, 15 באוגוסט 2008.
- * "כל הצפורים מוליכות לרומא", קשת החדשה, מס' 19, אביב 2007.
- * "בחזרה לתקופת האבן", פנים, מס' 39, 2007.
- * "אין נביא בעירו", קשת החדשה, מס' 17, 2006.
- * "עיר הפרח המהלך", פנים, מס' 12, 2000.
- * "געגועים לירושלים", ידיעות אחרונות (מוסף עצמאות), מאי 1997.
- * "התרגום, יצירה דומה ושונה", תרגום בצדי הדרך, עורך: ששון סומך, אוניברסיטת תל-אביב, תל-אביב 1993.
- * "אנשים בתוך מלים, סקירה של השירה הפלסטינית", פוליטיקה, מס' 21, 1988.

ערבית:

- * "שורשי הטרור האסלאמי", שפאף אל-שרק אל-אווסט, 18/10/2014
- * "הנביא הנבער ועם הספר" (סדרה של 14 מסות), קריאה חדשה במקורות הערביים על היחסים בין מוחמד והיהודים, שפאף אל-שרק אל-אווסט, מארס-אוגוסט 2009,
- * "יהוה' המקראי באסלאם", סדרה של מסות המתחקות אחרי השם המפרש באסלאם, אל-אוואן, 2009

מבחר תרגומים:

לערבית:

- * רוני סומך, חלב אריות (ערבית: حليب سباع), שירים, הוצאת אבן לוקמאן, מצרים 2010.

- * חיים גורי, "אצעדה המבקשת את קרסולה" (ערבית: "خلخال ينتظر الكاحل"), מבחר שירים עם מבוא, משארף 30, 2007.
- * אהרון שבתאי, "מולדת שכיזופרנית" (ערבית: "شيزوفرينيا الوطن"), מבחר שירים עם הקדמה, משארף 23, 2004.
- * אגי משעול, "שירים" (ערבית: "قصائد"), משארף 17, 2002.
- * אפרים סידון, אוזו ומוזו מכפר קאקארזו (ערבית: "أوزو وموزو من كفر كاكاروزو"), נצרת 2000.
- * ירושלים, מחקרים על תולדות העיר (ערבית: القدس، دراسات في تاريخ المدينة), הוצאת יד יצחק בן צבי, ירושלים 1990.

לעברית:

- * מחמוד דרוויש, זכר לשכחה, תרגום, הערות ואחרית דבר, הוצאת שוקן 1989.
- * עדות, עדויות על פגיעות בזכויות האדם בגדה המערבית, הוצאת מפרש, ירושלים 1986.
- * סחור ח'ליפה, הצבר, גליליאן, ירושלים 1978.

ערובה

- * סיפורי התנ"ך בציווד המוסלמי, (ערבית: قصص التوراة في الرسومات الإسلامية), מוזיאון ישראל 1992

***

השאלה המקצועית:

חוות דעתי זו מתייחסת למאמר הרצ"ב בנספח ואשר נכתב על ידי ח"כ חנין זועבי והופיע באתר Arabs48 ביום 13/07/2014 (להלן: המאמר).
חוות הדעת עונה על השאלה הבאה: האם הפיסקה האחרונה של המאמר והמסתיימת במילים "מחאצרת אסראיל" מתפרשת על ידי הקורא הערבי הממוצע כקריאה להטלת מצור צבאי ו/או קריאה למאבק מזוין נגד מדינת ישראל?

*

וזאת חוות דעתי:

המאמר שמדובר בו נכתב ע"י הגב' חנין זועבי והתפרסם בשפה הערבית באתר "ערב 48" המזוהה עם מפלגת בל"ד. הוא נכתב על רקע המלחמה שהתנהלה בקיץ 2014 ברצועת עזה במבצע "צוק איתן".

אני נדרש לדיון בפיסקה האחרונה שבה מופיע הביטוי "محاصرة إسرائيل" (מחאצ'רה) אֶסְרָאֵיל) ולנסות לענות על השאלה המקצועית שהוצגה לי.

כדי לענות על השאלה הזו, יש צורך בבחינת השורש הערבי ממנו נגזר הביטוי, ולעמוד על ההוראה שלו בשפה הערבית המודרנית.

הביטוי "מחאצ'רה":

הביטוי הערבי "محاصرة" (מחאצ'רה) הוא שם פועל שנגזר מן השורש "ח.צ.ר" שמונה על "לְהַצֵּר וּלְהַקִּיף". צריך לציין בהקשר זה, כי הוראה זו דומה להוראת אותו השורש בשפה העברית. שכן, המילה העברית "הַצֵּר" מתייחסת לשטח ה"מגודר", המוקף בגדר, שליד הבית.

השדה הסמנטי של השורש הערבי התרחב בהמשך הדרך ונוספו לו הוראות חדשות, הן קונקרטיביות והן מופשטות. בעתות מלחמה ה"מחאצ'רה" של האויב היא "הטלת מצור" עליו או "כיתורו". זהו גם שורש ה"מצור" (בערבית: "הַצָּאֵר") שאותו מטילה ישראל על רצועת עזה מזה שנים רבות.

השפה הערבית היא שפה חיה ומתפתחת. ביטויים עם הוראה מסויימת בשפה הקלאסית מקבלים הוראות חדשות, מטאפוריות ורחבות יותר בשפה המודרנית.

כך קרה גם עם הביטוי "מחאצ'רה". שכן, דומה כי בשנים האחרונות המשמעות הקלאסית של הטלת מצור "פיזי" פינזה את מקומה למשמעויות חדשות, מטאפוריות ומופשטות.

להלן דוגמאות להקשרים החדשים בשפה הערבית המודרנית שבהן משמש הביטוי:

(1) הקשר של מאבק על בריאות החברה:

(א) "محاصرة الأمراض الوبائية"، الشروق (מאבק לבלימת המחלות האפידמיולוגיות),

אל-שוק, 10/6/2014

(ב) "أسرة من 10 أشخاص محاصرة بالمرض والفقير" (الحياة) (משפחה המונה 10 נפשות

נמצאת במצור (מחאצ'רה) של מחלות ועוני) - אל-חייאת, 18/5/2013

(ג) "מחاصرة الفقر والبطالة في منتدى للأسر المنتجة" (عكاظ) (מאבק לצימצום העוני בכנס משפחות יצרניות). (עקאד), 10/8/2009

(ד) "الهدف من تنظيم المهرجان في العام الحالي المساهمة في محاصرة الفقر بالإنتاج الأسري" (الحياة) - (המטרה מאחורי ארגון הפסטיבל בשנה זו היא תרומה למאבק בעוני - צימצום העוני - ע"י ייצור ביתי) - אל-חיאת, 29/12/2010

(ה) "مبارك يدعو المفكرين والمتقنين إلى "محاصرة الفتنة" في مصر" (الحياة) מובארכ קורא לאנטלקטואלים לפעול למען "מחאצרת אל-פתנה" (= להאבק במעוררי המהומות האזרחיות, לבודד את גורמי הפרוד האזרחי) במצרים - אל-חיאת, 22/1/2010

(2) הקשר של מאבק בשריפות:

(א) "محاصرة حرائق شمال غرب أثينا" (الحياة) "השגת שליטה על השריפות צפונית מערבית לאתונה" - אל-חיאת, 26/8/2009

(ב) "...الدفاع المدني والجيش والأهالي تمكنوا من محاصرة الحرائق..." (اليوم السابع) (צוותי ההגנה האזרחית, הצבא והתושבים הצליחו להשיג שליטה על השריפות) - אל-יום אל-סאבע, 19/2/2012.

(ג) "محاصرة حريق في المسرح القومي في القاهرة، ولا ضحايا" (القدس) "מאבק להשתלט על שריפה בתאטרון הלאומי בקהיר, ואין קרבנות" (אל-קודס), 28/9/2008

(3) הקשר פוליטי:

(א) "محاصرة أوباما" - (الحياة) "הצרת מרחב התימרון, או בידוד פוליטי של אובמה", - אל-חיאת, 24/11/2009

(ב) "الزوجان كلينتون يحاول كل منهما محاصرة أوباما، وعزله بعيدا عن الرأي العام والشارع الأمريكي". (الدستور) (הזוג קלינטון מנסים, כל אחד לחוד, ל"בודד את אובמה" בדעת הקהל האמריקאית) - אל-דוסתור, 6/2/2008

הצירוף "מחاصرة إسرائيل" (מחאצרת אסראיל):

לענייננו כאן, ההקשר הפוליטי הוא השדה הסמנטי שבו משמש הביטוי "מחאצרת אסראיל". שכן, זוהי המשמעות הנפוצה ביותר כיום בשיח הפוליטי הערבי בכלל, והפלסטיני בפרט, כפי שזה בא לידי ביטוי בתקשורת הערבית והפלסטינית ודוגמאות לכך יש למכביר.

להלן מספר דוגמאות מהעיתונות הערבית:

(1) "ضرورة الاستمرار في محاصرة إسرائيل دبلوماسياً - الوطن - (הצורך בהמשך המצור הדיפלומטי על ישראל) - אל-נוטן, 27/3/2012

(2) "رئيس حكومة التوافق رامي الحمد الله يؤكد أنه نجح في محاصرة إسرائيل سياسياً" - العرب اليوم - (ראש ממשלת ההסכמה הלאומית ראמי חמדאללה מדגיש שהוא הצליח להטיל מצור פוליטי על ישראל) - אל-ערב אל-יום, 21/11/2014

(3) "الأسرى الفلسطينيون يخطون محاصرة إسرائيل في المحافل الدولية للاعتراف بهم كأسرى حرب" - الجدير - ("האסירים הפלסטינים מכינים תכנית להטיל מצור על ישראל בזירה הבינלאומית למען ההכרה בהם כשבויי מלחמה). - אל-ח'בד, 22/7/2012

(4) "وزير الخارجية الفلسطيني يدعو إلى محاصرة إسرائيل إذا رفضت مبادرة السلام ... وأضاف "إذا رفضت إسرائيل المبادرة العربية للسلام فيجب ان تحاصر من قبل المجتمع الدولي - الاتحاد - (שר החוץ הפלסטיני קורא לקהילה הבינלאומית לבדוד את ישראל אם תסרב לקבל את יוזמת השלום הערבית). (אל-אתאחד, 28/3/2007)

אפשר לומר, כי ההוראה הערבית הנפוצה ביותר כיום לביטוי "מחאצרת" בשיח הפוליטי הפלסטיני היא "הצרת מרחב תמרון פוליטי", "בידוד מדיני" או "חרם כלכלי" בזירה הבינלאומית.

הוכחה למשמעות החדשה של הביטוי הערבי הזה ניתן למצוא בתקשורת העברית דווקא. שכן, ההדים של צעדי ה"מחאצרת" הפלסטינים הננקטים בזירה הבינלאומית, הן ע"י הרשות הפלסטינית והן ע"י ארגונים בחברה האזרחית, נשמעים בחזקה בתקשורת העברית:

להלן מספר דוגמאות:

(א) "לאחר שהשבוע ניצלה ישראל ברגע האחרון מחרם אירופי חריף... הגיבה הערב השרה ציפי לבני למהלך ואמרה כי בבית היהודי היו מי שביקשו לבודד את ישראל מאירופה."

(ב) "שר החינוך, גדעון סער: הרשות הפלסטינית, מנסה לבודד את ישראל בעולם."

(ג) "קרי מזהיר: בידוד ישראל יסכן את כלכלתה."

לסיכום:

מן האמור לעיל ניתן להסיק, כי ההוראות החדשות והנפוצות ביותר של הביטוי "מחאצרה" בשפה הערבית העכשווית מסתכמות ב"הצרת מרחב תמרון דיפלומטי", "הטלת חרם", "בידוד מדיני" וכו'.

הוראה זו מקבלת גם משנה תוקף במאמר המדובר. שכן, באותה פסקה שנתבקשתי להתייחס אליה נאמר, כי יש צורך "לזנוח את השילוש הקטלני, ולהכריז על התנגדות עממית...". השימוש בצירוף "התנגדות עממית" מעיד בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים על מאבק אזרחי עממי שעומד בניגוד מוחלט לקריאה ל"מאבק מזויין", כביכול.

זאת ועוד. כיוון שההוראות הנפוצות ביותר בשפה הערבית כיום של הביטוי "מחאצרה" כפי שזה משתקף בתקשורת הערבית, שפורטו לעיל, אינן מתייחסות למצור צבאי או למאבק מזויין כלשהו, אני קובע כאן שהצירוף "محاصرة إسرائيل" (מחאצרת אִסְרַאֵיל) שהופיע במאמרה של הגב' חנין זועבי אינו חורג כחוא זה מהוראות אלו.

אשר על כן, ביטוי זה כפי שהופיע במאמר אינו יכול להתפרש ע"י הקורא הערבי הממוצע כתמיכה במאבק מזויין כלשהו.

סלמאן מצאלחה

27.1.2015

ד"ר סלמאן מצאלחה

תאריך

נספח

המאמר כפי שפורסם באתר "arabs48" ב 13 ביולי 2014

الثالوث الفلسطيني القاتل / حنين زعبي

لا نتائج عسكرية لما يجري، لن تقضي إسرائيل لا على "حماس" ولا على دوافع المقاومة ولا على دوافع التحرر من الاحتلال. لن تحسم إسرائيل شيئاً بالقوة العسكرية وبالقتل والتدمير.

"حماس" لوحدتها أيضاً لن تردع إسرائيل عن تعميق الاحتلال، ولا عن استمرار سياسات البطش والقتل.

ما سينتج عن هذا العدوان، هو بدء إدراك إسرائيلي بأن حدود القوة واضحة، وبأن الصواريخ البدائية لا تقتل البشر، بل تقتل التصور الإستراتيجي الذي بنت عليه إسرائيل وضعها الأمني والسياسي، والذي مفاده بأنه بالثالوث القاتل، الحصار والجدار والتنسيق الأمني، تعيد إسرائيل تثبيت حالة "الاحتلال السهل"، وهذا بالضبط ما تقتله صواريخ "حماس".

تقتل "حماس" قناعة إسرائيل بأنها استطاعت عبر منجزاتها الثلاث الأهم خلال السنوات العشر الأخيرة: الجدار، والحصار والتنسيق الأمني، السيطرة على الوضع، وتثبيت حالة احتلال من دون محتل.

المقاومة تعيد للإسرائيلي الحضور الفلسطيني كمحتل، الذي غاب عن الواقع والذهنية الإسرائيلية.

المقاومة تذكر الإسرائيلي باحتلاله، بواقع يريد الإسرائيلي أن ينساه وأن يعيش بأمن وطمأنينة، حتى دون أن يتذكره.

سيتوقف العدوان الغاشم من قبل دولة لا تحمل سياسة خارج تثبيت الوضع القائم عبر سلسلة متواصلة من الجرائم والانتهاكات بحق شعبنا الفلسطيني، وسيتوقف إطلاق الصواريخ، ما عليه أن ينبثق هو أن يقوم كل طرف بإعادة صياغة قواعد اللعبة التي كسرت خلال العدوان/ العمليات الأخيرة.

ضمن السكوت المتواطئ العربي والدولي القائم، وضمن الأداء الفلسطيني الرسمي حتى الآن، ستستنتج إسرائيل أن الطريق هو التحضير للجولة المقبلة بمزيد من القمع والقتل والتدمير.

לכי תעלן ישראליל אנתהא إمكنية صيانة الاحتلال وتمميقة، ولكي تعلن انتهاء منجزات الثالث الإجرامي: الجدار والحصار والتنسيق، التي ظننت أنه يحول الاحتلال لإحتلال غير مكلف وغير حاضر في الواقع الإسرائيلي، على الفلسطينيين أن يعلنوا انتهاء ثالثهم القاتل: التنسيق والمفاوضات والتشردم. علينا أن نهجر الثالث القاتل، والإعلان عن المقاومة الشعبية بدل التنسيق الأمان، ومحاصرة إسرائيل بدل مفاوضاتها، والوحدة بدل التشردم.

*

6

עבאס חתם על אמנות בינלאומיות כדי לאתגר את ישראל, אבל לא תמיד מיישם אותן

הסכמים בינלאומיים שעליהם חתם נשיא הרשות אוסרים אפליית נשים, עינויים ועבודת ילדים - אך הרשות לא שינתה את החקיקה המקומית בהתאם. משפטן פלסטיני: זו ההזדמנות לקדם חקיקה עם פרשנות ליברלית לאיסלאם

עמירה ה 06.02.2015 02:00

ב-11 בינואר נפל דבר בבית משפט השלום בג'נין: השופט אחמד אל-אשקר פסק שבסמכותו לשפוט תושב ישראלי בסכסוך פלילי כלשהו עם תושב הרשות הפלסטינית. הישראלי (פלסטיני תושב ירושלים המזרחית) טען שבכפוף להסכמי אוסלו, אסור לבתי המשפט של הרשות הפלסטינית להעמיד לדין ישראלים ולכן יש לשחררו לאלתר. השופט הצעיר פסק שהסכמי אוסלו כבר מזמן בטלים. הם נשאו את זרע סופם, אמר, כשתוקפם נקבע לחמש שנים. ויותר מכך, עם ההכרזה באו"ם על פלסטין כמדינה לא-חברה - מוסמכים בתי המשפט שלה לשפוט כל אדם שעובר עבירה בגבולותיה.

לפני שנתן את פסיקתו, התייעץ אל-אשקר עם ד"ר מעתז קפישה, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חברון ומומחה לחוק בינלאומי. בשיחה עם "הארץ" סיפר קפישה שהוא עודד את השופט, והוסיף עוד רובד משפטי: משחתם הגשיא הפלסטיני מחמוד עבאס על אמנות והסכמים בינלאומיים, החוק הבינלאומי ועקרונותיו הם הקובעים והמחייבים, ונמצאים מעל כל הסכם דו-צדדי בין מדינות. עיקרון יסודי בחוק הבינלאומי הוא השוויון, והסכם אוסלו אינו מכבד עיקרון זה, אמר. "יש לנהוג בפלסטינים ובישראלים ולשפוט אותם על פי אותו חוק".

פסיקתו העקרונית והעצמאית של השופט התקבלה בברכה ובשמחה אצל פעילים חברתיים הדוחפים לשימוש יצירתי ואסרטיבי בחוק הבינלאומי, במערכה נגד הכיבוש הישראלי. אבל השמחה היתה קצרה: שבוע לאחר מכן הורה ראש מועצת המשפט העליונה (שאחראית על השופטים), עלי מהנא, להעביר את אל-אשקר מתפקידו כשופט לתפקיד נמוך יותר - ביצועי בלבד, שמיישם החלטות שיפוטיות של אחרים. עונש זה פורש כאיתות אזהרה לשופטים אחרים, שלא יעזו לגעת בפסיקותיהם בהסכם אוסלו. יש להניח שמהנא, ממקורבי עבאס, פעל בעצה אחת אתו או בהשראתו.

כשופט אסור לאל-אשקר להתבטא בפומבי. קפישה, כמרצה ומומחה לחוק בינלאומי, ממשיך להסביר בכל הזדמנות שהאמנות וההסכמים הבינלאומיים שעליהם חתם עבאס הם לא רק אמצעי במאבק נגד הכיבוש, אלא הם חלים גם על החוק הפלסטיני המקומי ומחייבים אותו. עד כמה קביעה זו אינה מובנת מאליה היה אפשר ללמוד ביום עיון, שיזם מוסאוה ("שוויון"), המרכז הפלסטיני למען עצמאות המשפט, שנשאו איחוד הרשות השופטת הפלסטינית ברצועת עזה ובגדה המערבית, לאחר שאלה התפצלו לשתי מערכות נפרדות ב-2007. זאת, בנוסף להבדלים הגדולים בחקיקה שלא שונו עד היום (חוק ירדני בגדה המערבית, חוקי המנדט הבריטי ברצועת עזה, צווים צבאיים ישראליים שונים בשני האזורים).

יום העיון התקיים לפני עשרה ימים במקביל בעזה וברמאללה באמצעות ועידת-וידאו. קפישה, אחד המרצים, אמר שהחתימה על האמנות היא הזדמנות פז לאחד את החקיקה השונה ואת מערכות

המשפט. הוא הביא כמה דוגמאות לסתירות שבין החוק הבינלאומי לחוק המקומי בשטחים: באחרון אין איסור על עינויים, הוא מתיר עונש מוות, בהתבססו על ההלכה האיסלאמית הוא מתיר ביגמיה ואי־שוויון בזכויות הירושה בין נשים לגברים, אין בו איסור על עבודת ילדים, והוא לא ברור דיו לגבי אכיפת חוק שכר המינימום. על סמך החוק הבינלאומי, אמר, פלסטינים רשאים לתבוע בבתי משפט פלסטיניים את זכויותיהם.

בשלב השאלות הזדעק שומע אחד בעזה ואמר לקפישה: "האם אתה מעודד נשים לגשת לבית משפט אזרחי ולהתנגד שבעלן יישא אשה נוספת על פניהן? אתה מעודד נשים לדרוש בבית משפט אזרחי זכות ירושה שווה לאחיהן?".

ברגע החסד שבו תקשורת הווידאו בין משתתפי הכנס בעזה ובגדה לא נקטעה, הסביר קפישה שמדינות מוסלמיות אחרות כמו מצרים וסעודיה הוסיפו הסתייגות כשחתמו על אמנות בינלאומיות, כמו למשל "האמנה למיגור כל צורות האפליה נגד נשים" (CEDAW) - שהתנאי לתחולתן הוא שאין סתירה עם השריעה. אבל עבאס לא הוסיף כל הסתייגות. לדעת קפישה הדבר מלמד על כך שהחתימה הפלסטינית על האמנות היתה פעולה תגובתית, ללא חשיבה אסטרטגית מקיפה ומקדימה, שרואה לנגד עיניה גם את הפוטנציאל המתקדם של החוק הבינלאומי בהקשרו הפנים-פלסטיני וכאמצעי לדרוש מישראל לתת דין וחשבון על פעולותיה ("פשעים", כהגדרת קפישה). "הסיבה המרכזית לחתימה על ההסכמים הבינלאומיים", אמר קפישה ל"הארץ", "היתה כישלון תהליך אוסלו והמו"מ עם ישראל. החתימה היתה ריאקציה לעמדה הישראלית העיקשת וחוסר יכולתן של ארה"ב ואירופה ללחוץ על ישראל (לפעול בהתאם להחלטות בינלאומיות, להפסיק את הבנייה בהתנחלויות ולפעול לקראת סיום הכיבוש - ע"ה)".

עם הקמת הרשות הפלסטינית, "הקץ לכיבוש, ולא שינוי החוק המקומי, היה בראש סדר העדיפויות של ההנהגה הפלסטינית", מסביר קפישה. "הם חשבו שיתפנו לשינויים פנימיים אחרי הכיבוש, שקצו יבוא במהרה. רוב השינויים החקיקתיים שנעשו מאז 1994 נעשו כתגובה לדרישות של ארגונים לא ממשלתיים או קהילת המדינות התורמות: חוק היסוד (שהוא מעין חוקה), חוק זכויות הילד, חוק מערכת המשפט, חוק הארגונים הבלתי ממשלתיים, החוק לחופש האסיפה - איני יכול לראות שום חוק שנחקק כתוצאה מיזמה (של ההנהגה) והצורך הממשי של החברה ברפורמה ובמודרניזציה של מערכת החוקים הקיימת".

בהמשך לשאלה אחרת מהקהל ברמאללה, למעשה קביעה של סטודנטית צעירה שיש להנהיג שוויון מלא בין נשים לגברים - ביקש קפישה להשמיע את דעתו. משום מה, מנחה המושב קטע את הדיון בשלב זה והעביר את השרביט לנאספים בעזה. קפישה רתח מזעם: הוא העריך שהדבר נעשה בכוונה, כדי למנוע ממנו להגיד את מה שהוא אומר וכותב בכל הזדמנות: ישנה פרשנות מתקדמת של ההלכה האיסלאמית, ולכן השריעה אינה סותרת את זכויות האדם ושוויון האשה. יש רק צורך בחכמי שריעה ובמחוקקים נלהבים לעניין.

קפישה למד את השריעה והתמחה בה, לא רק בחוק הבינלאומי. בתוקף התמחותו הכפולה גם עבד במחלקה המשפטית של האו"ם בז'נבה. עובדה זו הופכת את עמדותיו למאיימות יותר על השמרנים, הוא מעריך, ואומר שיש קואליציה שמרנית של פוליטיקאים, ממסד דתי והחשיבה החמולתית-שבטית. הקואליציה, שפועלת בגדה וברצועה, מבקשת למנוע חקיקה חדשה שנמצאת בהרמוניה עם אמות מידה בינלאומיות. תחת לחצה, עד כה לא בוטלו סעיפים בחוק המקלים עם רוצחי נשים ולא בוטל רשמית עונש המוות (שדה-פקטו אינו מופעל בגדה המערבית).

הכיבוש הישראלי הוא שותף מרכזי באותה קואליציה שמרנית, אומר קפישה. הקואליציה טוענת שכל שינוי יפגע במסורת ויגרום מתחים חברתיים פנימיים, שמסייעים לכיבוש. בנוסף, בכ-85% משטחי

הגדה המערבית (שטחי סי ובי, מזרח ירושלים וחברון העתיקה) אין לרשות הפלסטינית סמכות לאכוף על התושבים הפלסטינים את חוקיה - יהיו אלו המתקדמים ביותר. כך למשל, מסביר קפישה, בהיעדר סמכות למשטרה, אי אפשר למנוע ממשפחות לפעול על פי מנהגים חברתיים של נקמת דם - על אף שהם מנוגדים לחוק הפלסטיני.

קפישה אומר שפרשנות ליברלית של השריעה אינה מתירה ריבוי נשים, ולבטח היא דורשת את הסכמת האשה כתנאי הכרחי. "רוב הגברים ביחסים פוליגמיים אינם משכילים והם נושאים כמה נשים לשם התענוג והפגנת כוח ברמה החברתית", הוא מסביר. ביום האשה לפני שנה, כשפרסם מאמר בערבית ברוח זה, הוא הותקף מילולית וקיבל כמה איזמים מפורשים. לכן הוא כל כך כעס כשלא ניתנה לו הזדמנות לחזק את דברי האשה מהקהל שדיברה על הצורך בחקיקה שוויונית וביישומה. עכשיו הדיון הציבורי מתמקד בפנייה הפלסטינית לבית המשפט הפלילי הבינלאומי בהאג - אמצעי שקפישה מעודד בהתלהבות. "עבאס ראה (בפנייה להאג) אמצעי לחץ על ישראל לקיים מו"מ אמיתי, ולא הושקעו מאמצים רציניים בהכנות הטכניות. אבל עניינים טכניים יכולים להשתנות במהירות אם יש הרצון הפוליטי וההחלטה הפוליטית".

קפישה מאשר קביעה רווחת בקרב הפלסטינים: החוק הבינלאומי מכיר בזכות העם הכבוש להתנגד לכובש ולהיאבק בו באמצעים שונים. אבל גם כאן הוא מסתכן בעמדת-דמומחה לא אהודה: מותר להשתמש בנשק נגד חיילים וחמושים אחרים בצד הכובש, הוא אומר, אבל לא נגד אזרחים, גם לא נגד מתנחלים לא חמושים ובוודאי לא נגד ילדים. "כך לפי החוק הבינלאומי", הוא אומר. "אבל אישית, אני תומך בהתנגדות עממית נגד הכיבוש, שכפי שאנחנו הפלסטינים מבינים אותה, היא ההפך מהתנגדות בנשק. כמו מרטין לותר קינג, כמו גאנדי, כמו סולידריות בפולין".

7

המסר של אבו מאזן הולך לאיבוד

עמירה הס 24.12.2014 02:00

ההנהגה הפלסטינית ברמאללה הרוויחה ביושר את חוסר האמון שחש כלפיה רוב הציבור הפלסטיני. כה עמוקה התשדנות במניעה, עד שחומק מהעין ההיגיון ארוך הטווח מאחורי הטקטיקה שמכתיב מחמוד עבאס. הנשיא הפלסטיני מבקש למנוע את התפרצותו של עוד עימות מזוין לא סימטרי עם הצבא הגדול במזרח התיכון.

כשטוריה ועיראק מדממות ומתפוררות במזרח, ההתרפקות על עוד מגה-מלחמה כמוצא לעוול אימפריאליסטי היא הרת אסון. הבנה זו עומדת בבסיס הדיפלומטיה ההדרגתית והאטית מדי של עבאס. הבעיה היא, שהדיפלומטיה באו"ם (ולפניה המו"מ-כלום) מאפשרת את הסטטוס-קוו שישראל מנצלת לקיבוע מציאות הבנטוסטאנים הפלסטיניים, וממנו גם מרוויחה הנומנקלטורה של הרשות הפלסטינית. הבעיה היא, שעבאס נוהג בלא-מדינה שלו ובתנועתו כשליט יחיד. הבעיה היא, שתנועת פתח לא למדה מהשגיאות שהובילו למפלתה בבחירות 2006, ובכירה מזוהים עם המנגנונים המשתפים פעולה עם צה"ל, שב"כ והמינהל האזרחי. כך הולך לאיבוד המסר האנושי שמתחבא בין צעדי עבאס: מלחמות מחוללות חורבן, אומללות וברוטליזציה שאין ממנה חזרה. נשק ומלחמה הן המגרש הטבעי של ישראל, המומתיות שלה. הבה נמשיך לחפש דרך אחרת. התנערותו של עבאס מהשימוש בנשק כאופציה נשמעת לפלסטינים רבים לא פטריוטית, על סף בגידה. הזכות למאבק מזוין נשארה בעיני רוב הפלסטינים אחד מקודשי ההיסטוריה שלהם (בלי קשר לתוצאותיו). וחוף מזה, הרי גם בלי מאבק מזוין, הורג צה"ל או פוצע אזרחים פלסטינים מדי יום וישראל שודדת אדמה ומפוררת מרקם חיים של מאות שנים, ועוד ועוד.

רוב הפלסטינים בארץ (משני עברי הקו הירוק) חווים מאז לידתם את הנכלוליות השחצנית, המתחסדת וההרסנית של ישראל. באמת אפשר להתפוצץ מנכלוליות זו. השאיפה לנקמה היא, לכן, מובנת לרבים. עם זאת, מספר המנסים לנקום הוא טיפה בים הנפגעים. כלומר, הרוב המכריע מבין שהשאיפה לנקמה אינה יועץ אסטרטגי נכון. אבל הרוב המכריע גם לא מצטרף ליוזמות המאבק העממי הלא חמוש. זה אותו הרוב שיסבול בגבורה את הדיכוי הצבאי הישראלי האלים, אם ארגונים המכורים למאבק המזוין יחליטו שוב שדם ונשק הם האמצעי היחיד. הספקנות כלפי המאבק העממי וסיכויי מפיתה רוח במפרשיהם של המקדשים את המאבק המזוין. בזמן המלחמה האחרונה על עזה, כש-1.8 מיליון פלסטינים חיו כמטרות נייחות ונעות להפצצות ישראליות, חיזבאללה לא ירה טיל אחד לעבר ישראל וקטאר לא פירקה את הבסיס הצבאי האמריקאי שבלבה. בכל זאת, הרדיקלים-שלי-אינטרנט, התוקפים את עבאס, אינם מלגלים על התרברבויות חמאס האחרונות שהוא ישחרר את ירושלים כפי ש"שיחרר" את הרצועה. לוחמי חמאס הביכו את צה"ל בסיבוב המלחמתי האחרון ורכשו לכן את הערצת פייסבוק. אבל תושבי הרצועה לא הפסיקו להיות אסירי-עולם של ישראל. את זה שוכחים. המו"מ הכושל והמתמשך עם ישראל הצמיח מתעשרים חדשים ומשתפי פעולה בקרב הפלסטינים, נכון. אבל גם מלחמות וקבוצות חמושות מעשירות ספסרי נשק עלומים ומשרתות אינטרסים זרים. גם את זה שוכחים.

התנהלותו כדיקטטור והתנהלות הרשות הפלסטינית כקבלן משנה לכיבוש.

6

5716/14 פ"ג

פבית המשפט העליון בירושלים
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

חבר הכנסת זני זנון
משכן הכנסת

קריית בן-גוריון ירושלים, מיקוד 91950
על ידי בייב עו"ד תומר רייף ואו תום אפלשטיין
ממשרד עורכי הדין אילמן, אהרונג, גייר ושות'
מרת' שד' רוטשילד 41-45, תל אביב 65784
טל': 03-7955555; פקס: 03-7955550

תעודת

ד ג ז

1. פרקליטות המדינה

2. היועץ המשפטי לממשלה

3. משטרת ישראל

המשיבים 1-3 על ידי פרקליטות המדינה,

משרד המשפטים, ירושלים

טל': 02-6466578; פקס: 02-6467011

4. חברת הכנסת חנין זועבי

משכן הכנסת

קריית בן-גוריון ירושלים, מיקוד 91950

טל': 02-6408029; פקס: 02-6408031

המשיבים

תגובת מטעם המשיבים 1-3

1. בהתאם להחלטת כב' השופט ס' גיבוראן מיום 28.8.14, מתכבדים המשיבים 1-3 (להלן: "המשיבים") להגיש את תגובתם לעתירה למוחן זו על תנאי, כולקמן.

2. עניינה של העתירה בבקשת העותרים כל בית המשפט הנכבד יורה למשיבים 1-3 ליתן טעם מדוע לא יפעלו לאלתר להסרת חסינותה של חברת הכנסת חנין זועבי, בהתאם לסמכות המשיב 2 לפי סעיף 4(א)(1) לחוק חסינות חברי כנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א-1951 (להלן: "חוק החסינות"), לפתיחה בחקירה משטרתית, ובחמש, להגשת כתב אישום. כנגד חברת הכנסת חנין זועבי (להלן: "חברת הכנסת") וגם "יח"פ זועבי" כנגד חסותה לאלימות או לטרור, בעקבות התבטאויותיה של חברת הכנסת בעניין חטיפת הערים בגוש עציון.

13. המשיגים יטענו, כי זין העתירה להידחות על הסף, מאחר והעתירה הוניתרה, עם קבלת החלטת היועץ המשפטי לממשלה בעניין גשוא העתירה, וכן בהיעדר עילה להתערבות בחלטת המשיבים, הכל כפי שיפורט להלן. למעלה מן הצורך יטענו המשיגים כי זין העתירה להידחות אף לגופה, הכל כפי שיפורט להלן.

עיקרי העובדות והצגת טענות לעגיון

4. חברת הכנסת חנין זועבי ממפלגת בלייד מכוננת בתפקידה מאז פברואר 2009, בכנסת ה-18 ובכנסת ה-19.
5. ביום 12.6.14 לחספו בצומת אלון שבות שלושה תלמידי ישיבות: גיל-עזי שער, צפתי פרינקל ואייל יפרח בעת שניסו לעצור "טרמפי".
6. ביום 17.6.14, חמישה ימים לאחר החטיפה ובעקבותיה, הוראיינה חברת הכנסת בתוכנית הבוקר של שרון גל ברדיו תל אביב, על רקע טרסון שהפץ קרוב משפחתה ברשת האינטרנט ובו הוא מגנה את החטיפה, פונה לחוטפים וקורא לחשבת הוטופים. גמולק הריאיון נשאלת חברת הכנסת זועבי על עמדתה ביתס לחטיפה, והתייחסה למעשה ולטיבות שהביאו את החוטפים לניצונו. על הפרסומים בתקשורת, אמרה חברת הכנסת כי "זה לא טרוויסטים" וכי "הם אנשים שלא רואים שום פתח לשנות את המציאות שלהם והם נאלצים להשתמש באמצעים האלה, עד שישראל תתפכח קצת, עד שהאזרחים של ישראל והחברה ותפכח קצת ותרגיש את הסבל של האחר".
7. בעקבות הריאיון והפרסום הרחב לו זכה, החלה טערה ציבורית וקריאות להעמיד את חברת הכנסת זועבי לדין ולהסיר את חסינותה.
8. יצוין כבר בפתח הדברים, כי הצגת דבריה של חברת הכנסת בתקשורת, הייתה חלקית מאוד ולא צוינו בה כלל אמירותיה, המתלוות גם להסתיוותה מהחטיפה. הסתייגות אשר נאמרת על ידה, החל מהריאיון הראשון בו ציינה כי היא אינה מסכימה לדברים (משמע לדרך הפעולה של החטיפה).
9. בריאיון הראשון בתוכנית "שרון גל בבוקר" ששודרה ברדיו תל אביב (התשס"ד הרלוונטי צורף כנסת 5 לעתירה) נאמר כך:

שרון: אבל את לא מגדירה את החוטפים טרוויסטים? אני לא מצליח להבין חח"כ זועבי: תראי, תראה, אני, בוא נשאל שאלה ככה נאיבית, זה מוזר שאנשים שנמצאים תחת כיבוש ושחיים חיים לא נרמלים ושחיים במציאות שבה ישראל חוטפת כל נוס אסירים, זה מוזר לך שהם חוטפים שרון: כלומר, מבחינתך הם לא טרוויסטים חח"כ זועבי: הם לא טרוויסטים

ש'רון: אז מה תסו
 חה"כ זועבי: גם אם אני לא מטבימה איתם, הם אנשים שלא רואים שום פתח,
 שום פתח לשנות את המציאות
 ש'רון: לא, מה הם בהגדרה שלך? הם מתו
 חה"כ זועבי: הם אנשים שלא רואים שום פתח לשנות את המציאות שלהם והם
 זאלצים להשתמש באמצעים האלה עד שישראל תתפכח קצת, עד שהאזרחים
 של ישראל, החברה של ישראל, תתפכח קצת ותראה את הסבל, תרגיש את
 הסבל של האחר...".

10. ביום 18.6.14 השתתפה חברת הכנסת בזיון של ועדת הכנסת לקידום מעמד האישה ושיוון
 מגדרי, במהלך הדיון, העירה ני"ך תועלת, חה"כ עליזה לביא, לחה"כ זועבי על דבריה
 בתכנית הדיון, אשר התפתחה לעימות בין השניים. בזיכרון שהתפתח שבה וטענה חה"כ
 זועבי בגנות הכיבוש ופעולות המדינה הפוגעות בפלסטינאים. לחץ חלק הפרוטוקול
 חרלוניטי:

"...
 חה"כ שולי מועלם-דמאלי: יכול להיות שהדעה הפוליטית שלך אומרת שמוותר
 לחטוף ילדים במדינת ישראל איך יכול להיות! ואת מרשה לעצמך לשבת
 בכנסת ישראל.
 חה"כ זועבי: זה לא מותר לחטוף, אבל את חיה במציאות של כיבוש, את לא
 חיה במציאות נורמלית.

"...
 חה"כ שולי מועלם-דמאלי: מותר לחטוף ילדים? מותר לחטוף ילדים?
 חה"כ זועבי: את לא יכולה להיות חיים נורמליים ולעשות הכול בעם שלי ועוד
 להיות וליהנות את לא יכולה ליהנות...".

11. ביום 18.6.14, הודיעה חה"כ חנין זועבי לתכנית הדיון של ד"ר ברקאי ימח בוערי
 המשודרת בגלי צה"ל. במהלך הדיון נשאלה חברת הכנסת האם היא חוזרת בה מדבריה.
 להלן קטעים מתכנית הדיון:

(30:32) רזי: יאת חוזרת בך מדברים או מתלק מדברים?
 חה"כ זועבי: חיים של אנשים זה לא פרובוקציה, חיים של עם שלם זה לא
 פרובוקציה, מדיניות של כוחנות ואלימות זה לא פרובוקציה
 רזי: גם חייחם של השלושה הם לא פרובוקציה
 חה"כ זועבי: מה?
 רזי: גם חייחם של השלושה הם לא פרובוקציה
 חה"כ זועבי: כן, זה מה שהתחלתי להגיד, חיים של אנשים זה לא פרובוקציה...
 ...

רזי: כולה שאלתי אותך אם את חוזרת בך מהאמירה שהם לא טרוריסטים
 חה"כ זועבי: אני חושבת, ואני אחזור על הדברים שלי, אני לא יכולה להתייחס
 לפעולה הזאת לפעולה טרוריסטית, גם אם אני לא מטבימה איתה, אני לא
 מטבימה איתה, זה היה המשפט השני שאמרתי בגלל הריאיונות, אף עיתונאי
 לא הזכיר ולא
 רזי: לא זה הוזכר היטב אבל בצדק הובלט העניין שאמרת שהם לא
 טרוריסטים בעיניך...".

12.

ביום 21.6.14, התארכה הח"כ זועבי בתוכנית 'פגוש את העיתונות' עם רינה מצלית בערוץ 2, במהלכו נשאלה שוב על התבטאויותיה בריאיון. להלן קטעים מתוכנית הטלוויזיה:

רינה: אם לחטוף שלושה צעקנים בדרך הביתה... זה עומד בגבולות המאבק הלגיטימי שלך?

ח"כ זועבי: עכשיו, אני אמרתי בריאיון הראשון, אני לא מסכימה עם החטיפה, האם את יודעת רינה שאני אמרתי את זה?

רינה: האם את אמרת שהם לא טרוריסטים?

ח"כ זועבי: פטיק, האם את יודעת עד עצם הדקה הזאת רינה שאני...?

רינה: כן אני יודעת כי קראתי את כל הריאיון

ח"כ זועבי: אז למה לא אנמרים את זה? הם לא טרוריסטים כי אני מתייחסת

רינה: כל אני רוצה שתתייחסי

ח"כ זועבי: אני אמרתי שאני לא מסכימה עם החטיפה הזאת

רינה: אבל את אמרת שהם לא טרוריסטים?

ח"כ זועבי: הם לא טרוריסטים מכיוון שאני מתייחסת למאקרו. קודם כל זו

שאלה היפותטית, אני לא מכירה אותם. האמת רינה שאני לא יודעת אם זו

פעולת חטיפה וגם את לא יודעת.

(07:00)

ח"כ זועבי: אם הם רוצים לחלץ את הנערים אז שמפתחו את האופציה של הידברות

...

רינה: זאת אומרת טרור ישראלי יש אבל טרור פלסטיני אין

ח"כ זועבי: הקונטקסט הכללי של הפעילות הישראלית הוא קונטקסט של

כיבוש ושל טרור הקונטקסט הכללי של המאבק הפלסטיני הוא קונטקסט של

כיבוש

רינה: זה כולל חטיפת ילדים

ח"כ זועבי: אני לא מסכימה עם החטיפת ילדים

רינה: אז תגיד

ח"כ זועבי: אני אגיד מה שאני רוצה, אני לא מסכימה עם החטיפה.

.....

לקראת סוף הריאיון אמרת: "הדרך היחידה לסיים את החטיפות בשלום, ואני

כן רוצה שהחטיפה הזאת תסיים בשלום, זה לשחרר אסירים פלסטינים".

יצוין, כי לכל אורך הריאיון, על אף ניסיונותיה של המראיינת לחלץ מחברות הכנסת אמירה אמפטית ביחס לחטיפה, לא מגלה חברות הכנסת אמפטיה לכך, וחוזרת ומתייחסת לכיבוש ולפגיעה הבלתי מוצדקת, לטענתה, בפלסטינאים.

13.

בגין התבטאויות אלו, חוגשו למשטרה תלונות שונות על ידי אזרחים שונים למשטרה, וכן הועברו פניות שונות לפרקליט המדינה ולטען המשפטי לממשלה. בפניות התבקש לפתוח בתקרה נגד ח"כ תנן זועבי ולהסיר את חסינותה, בחשד לביצוע עבירות של הסתה לאלימות או לטרור לפי סעיף 2144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 או מכוח הפקודה למניעת טרור.

14. ביום 23.6.14 פנה גם העותר, חבר הכנסת דני זעון, ליועץ המשפטי לממשלה. במנייתו התייחס העותר להתבטאויות לכאורה של חברת הכנסת, בכל הנוגע לחטיפת שלושת הנערים נפתלי פרנקל, גיל-עד שער ואויל יסרר ז"ל מגוש עציון, וביקש כי היועץ המשפטי לממשלה (להלן גם: "המשיג 2") יזדרז ויפתח בהקירה פלילית נגד חברת הכנסת זועבי בחשד לביצע עבירות הסתה.

צילום פניית העותר מיום 23.6.14 מצורף ומסומן מש/1.

15. ביום 25.6.14 נעה העותר כי פנייתו התגברה להתייחסות הגורמים הרלוונטיים וכי לאחר שיסתיימו הטיפול בפניה, יתן לעותר מענה.

צילום המכתב שנשלח לעותר ביום 25.6.14 מצורף ומסומן מש/2.

16. בעקבות פנייתו של העותר, כמו גם פניות נוספות בעניין זה, הועברה, בין היתר, התבטאותה של חברת הכנסת בעניין חטיפת הנערים לבחינתו של פרקליט המדינה, אשר ערך התייעצות עם גורמים בכירים בפרקליטות בנוגע להתבטאותה של חברת הכנסת, ובסיימה המליץ ליועץ המשפטי לממשלה שלא לפתח בהקירה נגד חברת הכנסת ביחס לאותה התבטאות.

17. בחינת ההתבטאות על-ידי המשיגים העלתה, כי חברת הכנסת התבטאה בראיונות לאחר חטיפת הנערים כי לדעתה החוטפים אינם טרוריסטים, והוסיפה כי היא מסתייגת מהחטיפה עצמה. באחד הראיונות (קלטת שמע של הראיון אצל שרון גל צורפה כנספת 5 לעתירה) ציינה חברת הכנסת כי החוטפים אינם טרוריסטים "גם אם אני לא מסכימה איתם". בחינת ההתבטאות העלתה, כי חברת הכנסת חזרה על הסתייגות זו בכל הראיונות בתקשורת בהם הותקפה בגין התבטאותה. הסתייגות זו, לא באה לידי ביטוי בכלי התקשורת.

18. לאחר בחינת פנייתו של העותר, כמו גם פניות נוספות בעניין זה, פורסם משרד המשפטים ביום 28.7.14 הודעה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, בדבר החלטתה שלא לנקוט הליכים פליליים נגד חברת הכנסת זועבי בגין התבטאויותיה בקשר לחטיפת שלושת הנערים. בהודעה זו הוסברו הטעמים להחלטת היועץ המשפטי לממשלה. צוין, כי בחינת התלונות בגין התבטאויותיה של חברת הכנסת בקשר לחטיפת הנערים העלתה, כי כבר באותו ראיון, אשר בעקבותיו יוהסה לה אמירה כי "החוטפים אינם טרוריסטים", הסתייגה חברת הכנסת מפעולת החטיפה עצמה וכן חזרה על הסתייגות זאת בראיונות נוספים שקימו עימה.

19. בנסיבות אלה, כפי שהוסבר בחודעת היועץ המשפטי לממשלה, קיים ספק של ממש האם מדובר באמירות העולות כדי הסתה לאלימות או לטרור, כהגדרתן בחוק העונשין. מעבר לכך, הוסבר בחודעת, אם דפרי תכנת הכנסת היו עולים כדי הסתה לאלימות או לטרור, הרי שהיה צורך להידרש לשאלה אם עומדת לה חסינות מהותית כחברת כנסת, ולא לה יש לחוסף כי מדיניות חובתה בחקירה ובהעמדה לדין בגין ביטויים היא מדיניות מצמצמת, אשר נותרת משקל משמעותי לשמירה על חופש הביטוי.

20. לנוכח האמור, הוצג בחודעה זו כי יעל כן, ואף על פי שהדברים שאמרה חברת הכנסת דברים קשים הם, ובמיוחד במועד שבו הם נאמרו, החליט לאמור היועץ המשפטי לממשלה שלא תיפתח חקירה פלילית כנגד חברת הכנסת בגין התבטאויות אלו.

21. להשלמת התמונה יצוין, כי במסגרת החודעה נמסר עוד, כי בכל הנוגע להתבטאויות חברת הכנסת בלפי שוטרים ממוצא ערבי ברחבת אולט בית המשפט בנצרת, החליט היועץ המשפטי לממשלה כי יש מקום לפתוח בחקירה פלילית.

צילום החודעה מיום 28.7.14 על ההחלטה שלא לחוסף לחקור או שלא להעמיד לדין מצורף ומסומן מ/ש/3.

22. ביום 19.8.14, ובטרם הוגשה העתירה לדין, נשלח לעותר בענה מאת עוזרת היועץ המשפטי לממשלה, המפנה להודעה שלעיל. במענה זה צוין, כי היועץ המשפטי לממשלה קיבל הכרעה בעניין שני אירועים הקשורים לחברת הכנסת זוועבי; פתיחת חקירה פלילית כנגד החייב זוועבי בגין העלבת עובד ציבור והסתה לאלימות ואי-נקיטת חליבים פליליים כנגד החייב זוועבי בגין התבטאותו בפרשת שלושת הנערים זייל, היא ההתבטאות נשוא העתירה לדין.

מכתב התשובה לעותר מיום 19.8.14 מצורף ומסומן מ/ש/4.

עמדת המשפטים

העותרות התזיתיות עם קבלת החלטה היועץ המשפטי לממשלה

23. כפי שהוסבר לעיל, טענתו של העותר נבחנה על-ידי המשפטים ונמצא כי אין מקום לפתוח בעניין זה בחקירה פלילית, בנסיבות אלה, ממילא אין מקום לקיים החליבים הנדרשים לצורך הגשת כתב אישום נגד חברת הכנסת.

24. העותר טוען, כי אם יוחלט שלא להגיש כתב אישום נגד חברת הכנסת, או אז ישלים העותר את נימוקיו על סמך תגובת המשפטים, ויטען במידות הצורך גיחס לצדקת ההתערבות בשיקול דעתם של המשפטים.

25. עמדת המשגיבם הינה, כי זין העתירה להידחות, אף מן הטעם שמדובר ב"עתירה סלי", העותר מבקש להמשיך בהעלאת טענותיו, לאחר קרות אירועים שטרם התרחשו, ואילו העתירה זין, במתכונתה הנוכחית, מציגה את עצמה. אצה לעורר הדרך להגשת העתירה וכפי שקבע בית המשפט הנכבד בעבר בבג"ץ 1692/12 (לא פורסם, 13.12.12), העתירה אינה יכולה להיוותר על כנה במתכונתה הנוכחית:

"[...] מהבחינה הזו, אנו למדים איפוא כי בבואו של פרט לקבל טעני מבית משפט זה בשבתו כבג"ץ, עליו לבטל עוולה או פגם שארעו לו, או שהנסיבות מגלות שעומדים להיגרם לו. אין זה דאוי כי צד יעבור לזמן החלטה שלטונית, תוך "עתירה המשך וירטואלית" למקרה שהחלטה תדחה את בקשתו... בן או אחות, טבורים או כי קיצור דרך עידי בזמות "עונית סל" שממילה בחובה סעיף קונקרוטיים, וסעיפים הצפויים במידת הסתברות כזו או אחרת, אינה יכולה להיוותר על כנה במתכונתה הנוכחית."

דחיית העתירה על הסף בהעדר עילה להתערבות בשיקול זעת גורמי התביעה

26. המשגיבם יטענו עוד, כי זין העתירה להידחות על הסף, אף בהיעדר כל עילה להתערבות בית המשפט הנכבד בהחלטה שלא לפתוח בתקירה פלילית בעניין נשוא העתירה, וממילא גם שלא להגיש כתב אישום כנגד חברת הכנסת.

27. הלכה פסוקה היא, כי מידת החתערבות של בית משפט נכבד זה בשיקול זעת רשויות אכיפת החוק הינה מצומצמת ביותר, ובית המשפט יתערב בעניינים שכאלה רק במקרים גזויים בלתי רגילים בהם לוקה החלטה ב"עיוות מהותי" או ב"חוסר סבירות קיצוני", כפי שנקבע בשורת פסקי דין: בג"ץ 3425/94 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה ואת' פ"ד מור (2) 485, 523; בג"ץ 6271/96 פארי נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד נ(4) 425,430 וראו למשל בג"ץ 8643/04 אורן נ' משטרת ישראל, תק-על-2004(4) 2649 (2004), שם נקבע כדלקמן:

"זין העתירה להידחות על הסף, כלל ידוע הוא כי אין בית-המשפט נוטה להתערב בהחלטות היועץ המשפטי בגושאי חקירה פלילית והעמדה לזין. אף שהחלטות בעניינים אלה אינן חסינות ממני ביקורת שיפוטית, העמדה הגוהגת היא כי אין במקרים גזויים, וזין מקום שהחלטה היועץ המשפטי לוקה בחוסר סבירות קיצוני או בעיוות מהותי, יהיה בית-משפט זה נכון להתערב בה."

28. בבג"ץ 5699/07 פלוגת נ' היועץ המשפטי לממשלה, תק-על-112008, 2954 (2008) (לחלן) – "בג"ץ פלוגת", שם נזון הסדר הטיעון בעניינו של הנשיא לשעבר קצב, הוגייתס בית המשפט הנכבד לעקרונות המנחים את רשויות התביעה ולאופי הביקורת השיפוטית על שיקול זעתן של אלו, כדלקמן (פיסקה 12 לפסק זינה של בני השופטת פרוקציה):

12. "מתחת שיקול הדעת הגהון ליעץ המשפטי ולגורמי הפרקליטות בענין העמדה לדין פלילי של נאשם הוא דחב ביותר ... גגוד מזהם שיקול דעת נרהב, ונהנה בידי הגורם המחליט היכולת לבחור בין אופציות פעולה שונות, אפשריות, שכל אחת עשויה לקדם בדרכה את המטרות הטמונות בהכלית הפעולה. במצב כזה, נתון בידי הגורם המחליט מרחב נמרון רחב באשר לדרך השיקול בין הגורמים הדיפלומטיים השונים. ברוב היקפו של כוח זה, נן קטן היקפו של עילת אי-הסבירות ומצטמצם כוח התערבותה של הביקורת השיפוטית."

29. הדבר נכון ביותר שאת ביחס להחלטות המצוינות בבסיס סמכותן של רשויות התביעה, ובהן החלטות לגבי העמדה או אי-העמדה לדין, ורי לענין זה למשל בגיש 1398/04 איתי בן חורין נ' רשמת העמותות גב' רות שלגי, עו"ד (טרם פורסם).

דחיית העתירה לגופה

30. למעלה מן הצורך יטענו המשיבים, כי דין העתירה להידחות אף לגופה, שכן התחלטה שלא לפתוח בהקירה פלילית נגד חברת הכנסת וועבי, וממילא שלא להגיש נגדה כתב אישום בגין התבטאויותיה הנוגעות לחטיפת הנערים, הינה החלטה טבירה וראויה, אשר התקבלה לאחר בחינת התבטאויותיה של חברת הכנסת ביחס ליסודות העבירה הרלוונטית בזין, כמו גם בהתחשב בהיותה של חייב זועבי חברת כנסת, והיא מעוגנת כדבעי בפסיקתו של בית המשפט הנכבד, ביחס לעבירות אלה, ונסביר:

31. טעין 2144 לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"המפרסם קריאה לעשיית מעשה אלימות או טרור, או דברי שבח, אחיזה או עידוד למעשה אלימות או טרור, ונמנכה בו או הזדהות עמו (בטעף זה-פרסום מסית), ועל פי תוכנו של הפרסום המסית (הנסיבות שבהן פורסם, יש אפשרות ממשיה שיבא לעשיית מעשה אלימות או טרור, דינו - מאסר חמש שנים".

32. התבטאויותיה של חייב חנין זועבי פורסמו בתכנית רדיו הפתוחה לציבור, ולכן חזברים עומדים ביסוד הפרסום. אשר לתוכן הפרסום, אין בדבריה של חברת הכנסת קריאה מפורשת לעשיית מעשה אלימות או טרור. אכן, מדובר בדברים קשים וצורמים, אך כאמור יש לזכור כי חייב זועבי ציינה עוד מהראיון הראשון, וכך גם בראיונות המשך, כי היא אינה מטכימה עם מעשה החטיפה.

33. כעולה מדרישות הסעיף, האפשרות הממשית כי הפרסום המסווג יביא לעשיית מעשה אלימות או טרור, תיגזר מתוכנו של הפרסום זמן הנטיבות שבחן פורסם, ויש לחסותכל על הדברים כמכלול. על אף חומרת הדברים ונטיבות הזמן והמקום בהם נאמרו, ולו כדברים-המסווגים מהמעשה אך "מכיון" את העושה-איוו מקים ברמה הנדרשת בפלילים את האפשרות הממשית שדבריה יביאו לעשיית מעשה אלימות או טרור.

34. לאמור לעיל יש להוסיף כי מזינות התביעה בחקירה ובתעמולה לדין בגין ביטויים היא מזינות מצמצמת מאד, אשר גורמת משקל משמעותי מאוד לשמירה על חופש הביטוי ולחשש משאפקט מצנף של העמדה לדין על התבטאויות. לכך יש להוסיף כי כאשר מדובר בח"פ, התביעה זכירה עדי יותר בהעמדתו לדין בגין התבטאויות, וזאת אף אם היא מגיעה למסקנה כי אין חסינות מחותית ברורה על דבריו, עקב העובדה שביטויים הוא כלי העבודה המרכזי והביטוי של חברי הכנסת.

חסינות חברי כנסת - החסינות המהותית

35. הגם שהתבטאויותיה האמורות של חברת הכנסת זועבי אינן מצויקות פתחה בחקירה בעבירות "הסתה לאלימות", יתייחסו המשיבים לחלן, גם לנושא חסינותה של ח"כ זועבי, שכן גם אם התבטאויות היו עולות כדי עבירה, הרי שהיא צורף להידרש לשאלה אם עומדת לה חסינות מחותית לפי סעיף 1 לחוק חסינות חברי הכנסת, ולפיוותיהם וחובותיהם, התשי"א-1951 (לחלן: "חוק החסינות").

36. סעיף 1 לחוק החסינות קובע כדלקמן:

חבר הכנסת לא ישא באחריות פלילית או אזרחית, ויהיה חסין בפני כל פעולה משפטית, בשל הצבעה, או בשל הבעת דעה בעל פה או בכתב, או בשל מעשה שעשה - בכנסת או מחוצה לה - אם היו החצבעה, הבעת הדעה או המעשה במילוי תפקידו, או למען מילוי תפקידו, לחבר הכנסת.

37. סעיף 1(א) אשר הוסף בתיקון 29 לחוק החסינות, בשנת 2002, קובע כי:

- 1(א) למען חסר ספק, מעשה לרבות התבטאות, שאינם אקראיים, של חבר הכנסת שיש בהם אהוד מאלה, אין רואים אותם, לענין סעיף זה, כהבעת דעה או כמעשה הנעשים במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו לחבר הכנסת:
- (1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינתו של העם היהודי;
  - (2) שלילת אופיה הדמוקרטי של המדינה;
  - (3) הסתה לגזענות בשל צבע או השתייכות לגזע או למוצא לאומי-אתני;
  - (4) תמולה במאבק מזוין של מדינת אויב או במעשי טרור נגד מדינת ישראל או נגד יהודים או ערבים בשל חיותם יהודים או ערבים, בארץ או בחוץ לארץ.

38. פסק הדין המנחה בעניין זה הוא בג"צ 11275/03 ח"י בשארה נ' היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "פסי"ד בשארה"). בעניין בשארה, הוגש כתב אישום נגד בשארה בעבירות של תמיכה בארגון טרוריסטי לפי הפקודת למניעת טרור. בדבריו בשני נאומים שנשא התייחס בשארה ל"ניצחון" התיזבאללה על ישראל, ונטען כי הוא עודד את פעולתו ותמך בו. בפסי"ד בשארה קובע בית המשפט הנכבד כי הרציונאל העומד מאחורי החסינות הינו:

"להבטיח כי חבר הכנסת יוכל למלא נאמנה את תפקידו ולייצג את ציבור בוחריו תוך מתן ביטוי חופשי מלא לזעותו ולהשקפותיו, ללא חשש וללא מורא.... חסינות זו תזונית כדי להבטיח את זכותם של האזרחים כולם לייצוג פוליטי מלא ואפקטיבי... החסינות העניינית תיונית כדי להבטיח שוק חופשי של דעות ודעות. גם כאן תשובת חסינות זו במיוחד כאשר מזוהר בזעות וברעיונות מוגזזים ומקוממים, והיא דרושה במיוחד לנח"י ציבור המגבאים דעות הנתפסות ככאלה בעיני רוב הציבור. אכן, "חופש הביטוי הוא גם החופש לבטא דעות מסוכנות, מוגזזות וסותרות, אשר הציבור סולד מתן ושונא אותן... וכתוצאה מהאמור ע"ע עתה, החסינות העניינית חיונית היא כדי להבטיח את אופיו ודמוקרטי של השלטון".

39. סעיף ג(א) לתק חחסינות, קובע מבחן פונקציונלי של זיקה לתפקיד בין המעשה האסור לבין פעילותו של חבר הכנסת. החסינות המהותית מטבעה חלה על נעשים פליליים של חבר הכנסת, שאלמלא היה נושא בתפקיד זה, היה עומד בגינם לדין פלילי. אולם מובן כי לא כל מעשה פלילי של חבר הכנסת חוסה בצל החסינות.

40. השאלה המתעוררת, היא האם מעשהו של חבר הכנסת בוצע בעת מילוי תפקידו, או למען מילוי תפקידו כחבר הכנסת. כידוע פטיקון בית המשפט העליון אימצה את מבחן "מתחם הסיכון הטבעי" או מבחן "תגלישה". בעניין בג"צ 1843/93 פנחסי נ' פנסת ישראל ואח' (להלן: "עניין פנחסי") קבע השופט ברק (כתוארו אז) כדלהלן:

"חסינותו העניינית של חבר הכנסת בישראל אינה מוגבלת לטיכונים הקשורים בחופש הביטוי. החסינות משתרעת גם "בשל מעשה שעשה – בכנסת או מחוצה לה". מטרתה של חסינות זו היא לאפשר לחבר הכנסת להתנהג באופן חופשי, מבלי שיימנע מלבצע את תפקידו כראוי אך בשל חשש כי בעשהו את תפקידו כראוי הוא יגלוש לעבר פעילות אסורה וימצא עצמו כפוף לאחריות ולתביעה פלילית ואחרית...".

בעניין פנחסי, בהתייחס לפעילות חברי הכנסת נקבע עוד:

"העוסק בנאומים מצוי בסיכון גבוה להיתפס באיסורים הקשורים גלשון הדע או בהסתה. החסינות העניינית נועדה לתת לו חסינות בתחום סיכון זה." "תחום החסינות העניינית בהקשר זה הוא אותו תחום של פעילות אסורה שהיא כה קרובה וכרוכה עניינית ומהותית לחבעת הדעה החוקית, עד כי ניתן לומר שהיא נופלת לסיכון המקצועי של חבר הכנסת כנאום וכמביע דעה (בעל פה ובכתב)".

41. בפטי"ד בשארה הצביע השופט ברק, כתוארו או, על שלושה טעמים מרכזיים המטים את הכף נגד הגשת כתב אישום כנגד ח"י"כ:

"ראשית, ההתבטאויות המיוחסות לחבר הכנסת בשארה נאמרו במסגרת נאומים פוליטיים אותם גשא. הנאומים עסקו בנושאים מדיניים-פוליטיים... נמשכו זמן רב ובמהלכם נאמרו דברים רבים. אין לומר שדברים אלה [שמיוחסים לעותר בכתב האישום] היוו חלק מרכזי בנאומים. לא ניתן לומר... כי מטרתם העיקרית של נאומים אלה הייתה תמיכה בארגון טרור. הדברים שנאמרו בהקשר זה מהווים אך חלק ממכלול הדברים שאמר העותר. שנית, העבירה בה מואשם העותר היא עבירה הקשורה בחופש הביטוי. אף לענין זה נודעו חשיבות בקביעת גבולותיו של "מתתם הסיכון הטבעי", וזאת לנוכח מרכזיותו של הביטוי במילוי תפקידיו של חבר הכנסת. שלישית, לנוכח הלשון הרחבה בה מנוסחות, בדרך כלל, העבירות הקשורות בחופש הביטוי, כגון הוצאת לשון הרע, הסתה, המרדה, ואמירת דברי שבח לארגון טרור, ישנו חשש שאם יהיו חברי הכנסת חשופים לאישומים פליליים אלה, יתיה בכך כדי "לצנן" את יכולתם להתבטא ללא חשש, גם במקרים בהם דבריהם אינם מהווים עבירה פלילית. תוצאה זו תפגע פגיעה קשה בחופש הביטוי הפרלמנטארי ובחירויות היסוד הפוליטיות הקשורות בו". (ההדגשות הוספו).

כל הנאמר לעיל מעלה כי שאלת החסינות במקרה זין אינה פשוטה כלל ועיקר.

42. לפיכך, לאחר בחינת הדברים שנאמרו בפועל על-ידי חברת הכנסת זועבי, שלא באו במלואם לביטוי בסיקור התקשורתי, ולאחר שקילת העובדה כי היא גם הסתייגה מוחצטיפה - האם שחביעה "הבגה" עם המניעים שהביאו את החוטפים לבצעו, נוכח ניתוח יסודות עבירת "הסתה לאלימות" כפי שפורט לעיל, ונוכח פסיקת בית המשפט הנכבד בענין בשארה, המעלה כי שאלת החסינות הינה בעייתית מאד במקרה זין, ובהתחשב במדיניות המצמצמת ביחס לפתיחה בחקירה ולהעמדה לדין בעבירות הנושקות. לחופש הביטוי, הוחלט שלא לפתוח בחקירה פלילית נגד חברת הכנסת זועבי.

43. כפי שעולה מן הפירוט לעיל, מדובר בהחלטה סבירה וראויה, אשר התקבלה לאחר בירור מעמיק ובחינה יסודית של ההתבטאויות חברת הכנסת על-ידי הגורמים הבכירים ביותר במשרד המשפטים, האמונים על קבלת החלטות בכגון זה, הוד מותן משקל למכלול השיקולים הרלוונטיים, הן אלו הנוגעים לנסיבות הפרשה, הן אלו הנוגעים לאכיפת החוק כחלק מהאינטרס הציבורי במובנו הרחב, וכן לאינטרסים הנוגעים לחשיבות היתרה של חופש הביטוי בכלל ולמעמדה של הנילונה כחברת כנסת.

44. בנוסיבות אלה, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות עתירה זו על הסף, אן למצער לגופה, הוד חיוב העותר בהוצאות.

נסע ארן, עו"ד
סגנית בכירה במתקליטות המדינה

היום, ט' בתשון תשע"ה
2 בנובמבר 2014

"החברה הישראלית לא אוהבת את האמת": ראיון עם חנין זועבי

מאת לילך בן דוד | 25.6.2014

חברת הכנסת חנין זועבי מדברת בקולח על מאבק, על גזענות ושנאה, על שמאל פחדן ומתנשא, ועל חזון דמוקרטי ופמיניסטי. וגם: למה אמרה שהחוטפים אינם טרוריסטים?

חברת הכנסת זועבי, אני רוצה להתחיל מהסערה הציבורית האחרונה שהתעוררה סביבך, בעקבות משפט אחד מתוך ראיון שנתת ביום רביעי האחרון לשרון גל מרדיו תל אביב, אמרת שאת לא מסכימה עם החוטפים לכאורה של שלושת הנעלים המתנחלים, אבל שהם לא טרוריסטים. כן.

תוכלי להסביר למה, בעיניך, הם לא טרוריסטים?

אולי אסביר קודם למה אני לא מסכימה איתם, ואז אני גם אסביר למה הם לא טרוריסטים בעיני. אני לא מסכימה איתם בגלל שאני מאמינה בדרך של מאבק עממי נגד הכיבוש. אני מאמינה במרד אזרחי ובאי-ציות אזרחי, אני מאמינה באינתיפאדה לא אלימה. ואני לא מסכימה בגלל שמדובר באזרחים.

אני מגדירה את המאבק שלי כמאבק שמתקיים במסגרת של מוסר אנושי אוניברסלי, ואני מאמינה שיש דבר כזה. למרות כל היחסיות התרבותית ולמרות כל הקונטקסטים השונים של דיכוי, מדכא ומדוכא, יש בסופו של דבר מוסר אנושי והמאבק שלי נמצא במסגרת שלו ובמסגרת החוק הבינלאומי.

מדובר באזרחים, לא מדובר בחיילים, לא מדובר במלחמה בין שתי מדינות, מדובר בחטיפה שאולי תידרדר לתרג. אז כאשר את אומרת חטיפה, את מדברת על אנשים חיים, אבל את לא יודעת איך החטיפה תסתיים. לכן אני לא מסכימה איתם. יש לי את הדרך שלי שאני מאמינה במוסריות שלה ואני מאמינה גם בעילות שלה.

ובתור קרבן, אתה חייב גם לשמור על מוסריות. הקרבן יכול להיות חלש והוא יכול להיות חזק. אחד מעמודי החוזק של הקרבן הפלסטיני, הוא שהמאבק שלו צודק, ושהוא משתמש באסטרטגיה צודקת ולגיטימית על פי החוק הבינלאומי. זה חשוב.

עכשיו, כאשר אני נמצאת במציאות שבה ישראל מבצעת פשעי מלחמה ועוברת על החוק הבינלאומי, תוך שהיא מתזקקת לעצמה תדמית של קרבן, במציאות הזאת אני לא יכולה לחזק ולשתף פעולה עם אסטרטגיה של עיוות המציאות, אסטרטגיה שלפיה הישראלי הוא קרבן והפלסטיני הוא טרוריסט, ולהמשיך להגיד שכן, אנתנו טרוריסטים.

אני לא מדברת על שימוש מדויק בשית של החוק הבינלאומי, בסדר? אם היו ערוצי התקשורת ומחזורות החדשות בישראל מתחילות באמירה "אנתנו פושעי מלחמה, עשינו ככה וככה, עברנו על החוקים האלה והאלה", ומדייקים בשיח והמושגים של החוק הבינלאומי, הייתי גם אני מדייקת.

< יש ערביי מחמד שיגידו רק מה שהישראלים רוצים לשמוע על החטיפה

חייכ הנקן זועבי (צילום: אקטיביסטילס)

אני לא אקדמאית. אני לא כותבת דו"ח לאו"ם, אני אקטיביסטית. אני פעילה פוליטית. אני רוצה לשנות את המציאות. ואני לא יכולה, ולא רוצה, לחזק במודעות הישראלית – שהיא המכשול לצדק, היא מחזקת דיכוי, דעת הקהל הישראלית – אני לא יכולה, כאשר אנתנו משחקים בפאזל של מציאות, להגיד שהם טרוריסטים, ועוד פעם לחזק את הקטגוריזציה הזאת של הקרבן הישראלי והטרוריסט הפלסטיני.

ואני מתייחסת להקשר הכללי של הדיכוי. אני רוצה לחזק הקשר שנסתר, שנעלם מעיני הישראלים. את ההקשר הזה אני ניסיתי לשים על השולחן.

זאת אומרת שאם מהדורות החדשות היו נפתחות ב"צה"ל ביצע פעולת טרור הזאת ופעולת טרור אחרת", אז אולי היית יכולה להתייחס לחוטפים בטרוריסטים?
אם הייתה התייחסות לצח"ל בתור מבצע "פשעי מלחמה", לא היינו מגיעים לחטיפה בכלל. ואם מתייחסים להקשר, שבו המדיניות הישראלית היא המדיניות של הטרור, שהטרור המרכזי הוא הכיבוש, הטרור המרכזי הוא הדיכוי; אז אני הייתי יכולה לדייק גם בלקסיקון שלי.

אבל מבקשים ממני לדייק כאשר נעדרים אזרחים יהודים או נרצחים אזרחים ישראלים יהודים, ולא לדייק כאשר נחטפים ונרצחים אזרחים פלסטינים? למה?! באיזו זכות?! את התפקיד הזה אני לא יכולה למלא, בתור מי שנושאת פרויקט ותזון של שינוי המציאות, אני לא יכולה לחזק את המציאות הזאת, אני צריכה לשנות את המציאות. ולכן זה מה שאני בוחרת לעשות.

לי אין את הפריבילגיה לשנוא

בעקבות הסערה הזאת קיבלת, ולא בפעם הראשונה, איזומים על חייך, והוצמדה לך אבטחה. נראה שאין היום במפה הפוליטית הישראלית דמות שהציבור היהודי-ישראלי יותר אוהב לשנוא ממך. למה לדעתך זה המצב?

טוב, לפני "למה הנקן?" אני רוצה לשאול "למה לשנוא בכלל?". למה להכניס לפוליטיקה את המטען הזה של השנאה? בגלל שיש עיוורון. בגלל שאנחנו לא מתעסקים באלמנטים פוליטיים. בפוליטיקה את מסכימה, או שאת לא מסכימה. בפוליטיקה את נאבקת, או שאת שותקת. בפוליטיקה את רוצה לשנות או שאת רוצה לשמר את הסטטוס קוו. זה השית. אלת האלמנטים שאני מכירה ומתייחסת

תכיר בזהות שלי כפי שאני מגדירה אותה, או שאל תתמוך בי, ואל תתנשא ואל תהיה צבוע ותגיד שאתה שמאל.

אני לא רוצה להיות בין שתי האופציות האלה: גזענות או שמאל מתנשא וצבוע. אני מסרבת לשניהם ואני חושבת שהם מסוכנים באותה המידה. והשמאל הצבוע, הפטרון, המתנשא, הוא זה שמחזק את הימין הגזעני. והימין הגזעני הוא זה שמחזק את השמאל. אז יש שני צדדים לאותו המטבע, ואת המטבע הזה אני רוצה לזרוק.

לסיום, לא יוצא לך הרבה לפנות בחופשיות לציבור שקורא עברית. איזה מסר היית רוצה להעביר לציבור שקורא עיתונות בעברית, ומה החזון שלך?

החזון שלי והדרך שלי דואגת לחיי הנחטפים או הנעדרים, לא פחות מאשר לחיי החוטפים לכאורה. החזון שלי הוא לדאוג לזכויות אדם. אני לא נכנסתי לפוליטיקה מהדלת של הסכסוך הערבי-ישראלי. אני נכנסתי לפוליטיקה דווקא מהדלת של הרגישות לזכויות הנשים, ומחדלת של צדק.

הנאמנות שלי היא לצדק, הנאמנות שלי היא לערך האדם. לזה אני נאמנה. בין אם האדם הזה הוא אשה, ובין אם האדם הזה הוא פלסטיני. ואם תל אביב היתה במצור, ומליון וחצי אנשים היו שם, אני הייתי עולה על המרמרה כדי לשבור את המצור על תל אביב.

קודם כל אני לא תומכת במאבק בגלל שהוא פלסטיני, אלא בגלל שהוא צודק. קודם כל. הסיבה הראשונה, השניה והשלישית, היא בגלל שהוא צודק, והסיבה הרביעית היא בגלל שאני פלסטינית. וזה חלק מהגאווה העצמית שלי, הגאווה הקולקטיבית. ההיסטוריה של האדם היא חלק מהגאווה העצמית שלו, היא חלק מהמימוש העצמי. והלאומיות, הזוהות הקולקטיבית, היא חלק מהגאווה העצמית והמימוש העצמי. ואם הקולקטיב לא מחזק את הערך של כבוד האדם וחירות האדם וזכויות האדם, אז אני לא רוצה אותו.

והחזון שלי הוא להגיע להסדר פוליטי שיבטא את המציאות שבה יש שני לאומים במולדת הזאת, שמגיע להם שוויון, בלי הפרדה. אני לא רוצה בידול לאומי. אני לא רוצה שפה אנתנו נקבץ את כל הישראלים, ושם אנתנו נקבץ את כל הפלסטינים, ולא לה ניתן מדינה ולא לה ניתן מדינה. אני לא רוצה את זה כי כל המולדת הזאת היא מולדת שלי. אני נמצאת בחיפא, ובטבריה, ומשמה גורשתי ב-48, כמו שאני נמצאת גם ברמאללה. כן. ואנתנו רוצים מציאות דו לאומית בלי הפרדה, ורק עם עקרון השוויון והגדרה עצמית וזהות קולקטיבית, הגדרה לאומית.

מדינה יהודית היא ביטוי גזעני להגדרה קולקטיבית של היהודים הישראלים. אני מסכימה להסדר מדיני. לא גזעני של הגדרה עצמית קולקטיבית. צריכים להבדיל בין מדינה יהודית לבין הגדרה עצמית. הגדרה עצמית חייבת להיות בתוך מדינת כל אזוריה, וחייבת להיות הגדרה עצמית דמוקרטית. היא יכולה להיות בגבולות 48, והיא יכולה להיות מהנהר ועד הים, זה לא משנה בשבילי. בשבילי העקרונות הם צדק. צדק וכבוד האדם.

< למי מזהר להגדיר מהו טרוף

חייב זועבי בכפר מנדא בקמפיין הבחירות של 2013 (צילום) GS :

לעניין האיחוד, אני בעד איחוד, אני לא נגד. אני יודעת מה המיוחדות של בלייד. ובאמת בצמתים הכי קשים בלייד בולטת. גם בעניין ייצוג הנשים, וגם בעניין מעמדן של הנשים, ולכן בלייד היא המפלגה הערבית היחידה שבה קיים שריון לאשה בכל שלישיה ברשימה. וגם מבחינת המיוחדות האידיאולוגית, שאנחנו היחידים בעלי חזון דמוקרטי אמיתי.

ותראי, המפלגה הנרדפת היא היחידה עם חזון של שוויון מלא והכרה במציאות דו-לאומית ושל שוויון והגדרה עצמית לשני לאומים. כן. הגדרה עצמית גם לישראלים היהודים. וגם לפלסטינים במולדת הזאת. לכן לא פלא שהרדיפה לא התחילה ברדיפת חנוך זועבי. את זוכרת, הרדיפה התחילה ברדיפת עזמי בשארה. החזון הדמוקרטי הזה נחשב בחקשר גזעני לחזון לא דמוקרטי ומאיים. הרי מי מאיים על הגזענות? הדמוקרטים. כן. הם איום על הגזענים ועל הגזענות.

עכשיו, אני לא נגד איחוד, אבל לא איחוד מפלגות אלא רשימה אחת, שבה כל מפלגה תשמור על הפרוגרמה והחזון הפוליטי והחברתי שלה. אני אשה פמיניסטית, אני אשה ליברלית. ויש הבדלים מאוד חדים ביני לבין התנועה האסלאמית. הבדלים במעמד האשה, בשוויון האשה, ובקודים וערכים חברתיים אחרים.

אבל אני לא מאמינה שהפלטפורמה הכי רלוונטית לזכויות החברתי הזו היא הכנסת. לא. זה דיון פנים חברתי. הוא אמור להתנהל, אבל בתוך ועדת המעקב העליונה. ובתוך המפלגות, ובזירת העמותות, ובתקשורת. מעמד האשה והמאבק לזכויות האשה בתוך החברה הערבית לא מתבצע בכנסת. בכנסת מתבצעת ההצטלבות בין זכויות פמיניסטיות למאבק לאומי.

הימין הגזעני והשמאל המתנשא הם שני צדדים של אותו המטבע

אחת הטענות שמושמעות נגדך הדייר היא חביקות שאת לא משרתת את האינטרס האמיתי של הציבור שאותו נבחרת לייצג, אלא עוסקת במקום זה בפרובוקציות שמושכות אלייך תשומת לב תקשורתית וציבורית. האם יש אמת בחביקות הזאת, ולמה באמת לא לבחור בסגנון קצת יותר מלטף?

כן, למה באמת לא לבחור בסטייל מלטף? הרי לא רק בתרנו בסטייל מלטף, היינו כל כך שקטים. הבעיה היא שהיינו יותר מידי שקטים. אחוז ההצבעה שלנו עד אמצע שנות השמונים למפלגות הציוניות היה יותר משמונים אחוז. דווקא נכנענו, דווקא פחדנו מאוד, דווקא לא יצאנו מספיק להפגנות, לא יצאנו מספיק למאבק לגיטמי ומרד אזרחי נגד המדיניות.

מאת שיחה מקומית 22.6.2014

אני לא מאמינה בליטופים. ואני לא מאמינה, ואפילו אני נגעלת וסולדת מנקודת המבט הלא מוסרית והלא הגיונית, והטפשית, שהמדכא צריך לאשר את השיח של המדוכא. חשבת פעם על משוואה יותר טפשית מהמשוואה הזאת? חשבת פעם על נקודת הסתכלות יותר אבסורדית מזאת? המדכא בא למדוכא וממליץ לו איך לדבר! ואחר כך ממליצים לי איך להיאבק! חמישים שנה המלצתם לנו איך לדבר! חמישים שנה המליצו לנו איך להיאבק. חמישים שנה השמאל הציוני היה הפטרון, "תעשו את זה! ואל תעשו את זה! זה הגבול, זה מקובל, וזה לא מקובל", זה מגוחך! זה מגעיל! זה טפשי! זה פטרון עם תחושה של עליונות שהיא מגעילה.

אז או שיש לי ימין גזעני, או שיש לי שמאל מתנשא. אלה שתי האופציות שיש בפני. ואז, הימין אומר עלי אויבת, עוינת, ואז השמאל הציוני, כמו הרצוג, כותב לי בצורה עדינה יותר ש"הדברים האלה לא יעשו" ו"את הגזמת" ו"את עברת את הקו האדום". שמאל מתנשא.

באותה המידה שאני מסרבת לגזענות, אני מסרבת להתנשאות ולעליונות ולגישת הפטרון. מי שם אותם פטרון על דרכי המאבק שלנו? איזה מדכא רוצה לעצב את המאבק של המדוכא? או שאתה תסכים עם המאבק שלי כפי שאני מחליטה שהוא יהיה, ועם השיח שלי כפי שאני מחליטה, ואתה

כל מגננוני ההדרה, לא רק של נשים. כי אם את פמיניסטית אמיתית, את חייבת לפתח לך מודעות של שחרור בכל הרמות, דבר שלא נמצא כיום.

אז ראש האופוזיציה, אם הוא היה שולח את המכתב הזה בכל פעם שנער פלסטיני נהרג, לכל חברי הכנסת שמתבטאים ותומכים בהרג אזרחים פלסטינים, אם הוא היה שולח את המכתב הזה בכל פעם שישראל פולשת, עוצרת באלימות, מתחקרת נערים בצורה אלימה, מכה נערים, תולשת אבות ואמהות מהילדים שלהם, הורגת, הורסת, שודדת אדמות, שודדת מים... נסי לחשוב על עבירה אחת שישראל לא עשתה בשנות הכיבוש, לא תמצאי.

אם היה יושב ראש האופוזיציה הרצוג, שולח את המכתב ששלח לי בכל פעם שישראל הייתה מפרה את החוק הבינלאומי, מזמן האופוזיציה היתה נראית אחרת. מזמן השמאל בישראל היה נראה אחרת.

אז זו בושה שאני נקראת פרובוקטיבית. וזו לא בושה לימין, זו בושה לשמאל. כי מי שגרם לי להצטייר כפרובוקטיבית זה לא הימין הגזעני, זה דווקא השמאל הפחדן, והלא אמיתי. ימין גזעני ושמאל פחדן או מיישר קו, וכל צד מהם מחזק את הצד השני. חולשתו של השמאל היא אחת מסיבות התחזקותו של הימין, ולהיפך.

אין כלים דמוקרטיים שיוכלו לממש מדינה יהודית

לאחרונה עבר החוק להעלאת אחוז החסימה למספר המחשיד 3.25 אחוז, שנעשה מעט מאוד מאמץ להסתייד את העובדה שמטרתו לחסום את דרכן של המפלגות הערביות לכנסת הבאה, ולכפות עליהן איחוד. מה דעתך על החוק הזה, ומה דעתך על הסיכוי לאיחוד אפשרי בין בל"ד, חד"ש, ורע"ם-תע"ל-מד"ע?

קודם כל זה נכון מה שאת אומרת. ככה גם אני רואה את זה. גם אם רוצים להגיד שהמטרה היא לסלק ולהיפטר מהמפלגות הקטנות, כ"ז מביא לפיזור המפה הפוליטית ולהיחלשות היסודות של הממשל, הרי במבחן המציאות, המפלגות הפוליטיות הקטנות הן רק המפלגות הערביות. ואי אפשר להתחמק מהמציאות הזאת. אז יש פה משהו חשוב.

ודבר שני, גם אם זו לא המטרה, הרי מספיק שזו התוצאה. מספיק שכולם ידעו שהתוצאה תהיה חיסול של הייצוג הפלסטיני בתוך הכנסת, כדי שתהיה איזה התנגדות במטרה למנוע את החוק הזה.

לכן אני חושבת שהמאבק הוא לחסל את הייצוג הפלסטיני. תראי, המדינה היהודית לא מחפשת רק לסלק ערבים מטריטוריה גאוגרפית כמו שעושים עכשיו לבדואים בנגב באמצעות תכנית פראוור, אלא לסלק את הפלסטינים גם מתוך התודעה הישראלית.

אני חושבת שהחברה הישראלית חיה בתוך גטו מחשבתי. מי שרצה לברוח מהגטו באירופה, בנה לעצמו פה גטו תרבותי, מחשבתי ומוסרי. בישראל יש להם מוסר מיוחד, מוסר ישראלי או מוסר יהודי. אבל אין דבר כזה. יש מוסר אוניברסלי אנושי. את מחסלת את התשתית של המוסר כאשר את עושה אותו כל כך סלקטיבי, לפי זהות ולפי קונטקסט פוליטי.

אז הם מעוניינים לחסל את הפלסטינים מהתודעה. לכן כל העניין בבתי ספר, שלא מלמדים את ההיסטוריה שלנו, ואני לא מבקשת ודורשת שרק בבתי ספר ערביים ילמדו על הנכבה. גם בתי ספר ישראלים צריכים ללמד על הנכבה, כי הנכבה היא גם ההיסטוריה המשותפת שלנו. צריכים שניים בשביל הנכבה.

ובאותה הצורה מעוניינים גם לחסל את הייצוג הפלסטיני מתוך הכנסת. אז התחילו בטיהור אתני, ב-48, כשגירשו 85 אחוזים מהעם שלי, אחר כך טיהור גאוגרפי. מקבצים פלסטינים בטריטוריה הכי קטנה שאפשר, בדיוק כמו שיוצרים קנטונים בשטחים הכבושים של 67. וטיהור תודעתי, וטיהור פוליטי. בכל הרמות. זו המדינה היהודית. הרי איך נגיע למדינה יהודית? אין כלים דמוקרטיים בשביל לממש וליישם מדינה יהודית. יש רק כלים גזעניים ואנטי-דמוקרטיים של אפרטהייד.

אליהם בפוליטיקה. אני לא מתייחסת לרגשות של שנאה ושל אהבה, ואני לא שונאת. באמת אני לא שונאת. גם את הרוצחים אני לא שונאת. אני רוצה להביס את הגזענים, אני רוצה לסיים את הגזענות. אבל לשנוא? האמת שזו מילה, ואני אומרת לך בכנות, שרחוקה ממני.

תעשיית השנאה היא שלב של הצדקה עצמית. מה זאת אומרת? זאת אומרת שיש בפניך חברה, שמדכאת עם אחר, אבל היא לא יכולה להיות בדיסוננס הקוגניטיבי הזה, ולכן כאשר היא מדכאת, היא צריכה להצדיק. איך מצדיקים? על ידי תעשיית אויב, ואז תעשיית פחד, ואחר כך תעשיית שנאה. שלושת האלמנטים האלה: יש לך אויב, הוא האחראי, אז את פוחדת ממנו, אז את מדכאת אותו, אז את שונאת אותו, גם בגלל שנדמה לך שאת פוחדת ממנו, או שאת פוחדת ממנו בצורה מלאכותית, וגם בגלל שהוא "מאלץ" אותך להיות אלימה ולהיות כוחנית, אז את מתחילה לשנוא אותו.

ולפלסטינים אני לא מציעה שאנחנו נשנא את הישראלים. אני רוצה שאנחנו נאבק בגזענים, ולא נשנא אותם. לי אין את הפריבילגיה לשנוא.

את יודעת מה? נקמנות. ושנאה היא ברירת המחדל של בני אדם, כאשר הם אינם יכולים להגיע לצדק, כאשר הם לא יכולים להיאבק למען צדק. אם את קרבת, ואת יודעת שאת לא יכולה להגיע לצדק, אז את שונאת או שאת מבקשת נקמה. ואם את החזקה, את שונאת ומבקשת נקמה כי את רוצה להצדיק את העוצמה שלך.

זה שהם שונאים אותי דווקא, וזו אמת קשה, זה בגלל מה שאני חושפת. הם רוצים להרוג את השליח. זה בגלל שהם לא אוהבים את המסר. זה לא שהם נולדו שונאים את תנין זועבי. הם לא הכירו אותי. הם היו רוצים שאני תמיד אדבר רק על הדיכוי הפטריארכלי בתוך החברה שלי, וכמה אנחנו חברה מסורתית ומפגרת. אז היו נושאים אותי על הכתפיים שלהם והייתי מחוזה דוגמא. אבל גם את המאבק הפמיניסטי אני מחברת למאבק הלאומי.

מי שגורם לי להצטייר כפרובוקטיבית זה דווקא השמאל הפחדן

החברה הישראלית לא אוהבת את האמת. היא לא אוהבת לשבור סטיגמות. היא לא רוצה שמישהו יוציא אותה מהעמדה של הקרבן. היא אוהבת "אמת" של קרבות. היא אוהבת "אמת" של צדקנות עצמית. היא אוהבת "אמת" של ערבי מתמד. היא אוהבת "אמת" של פלסטינים שכבר ניתקו את עצמם מהמולדת ומההיסטוריה שלהם, ואם הם לא מסכימים עם ישראל, אז לפחות שישתקו.

יש שלוש קטגוריות של ערבי שהם יכולים לסבול. זה שאוחד ומעריץ את ישראל, זה אחד. זה שמסכים עם המדיניות הישראלית ומאמץ את הטענות הישראליות, את המודעות הישראלית, ואת השיח הישראלי, זה השני. ואת זה שלא מסכים אבל שותק.

אבל זה שלא שותק, ולא רק שהוא לא שותק ואומר שהוא לא מסכים, אלא שיש לך את השיח שלך, יש לך את הלקסיקון שלך, את שוברת את כל המושגים שהם בקונצנוזוס. למשל: "צה"ל הוא צודק", ואת אומרת לא, צה"ל הוא פושע מלחמה. או "הפלסטינים טרוריסטים" ואת אומרת "לא, ישראל היא הטרוריסטית", וכאשר מטילים על עזה מצור ואת בוחרת באופן אקטיבי להתנגד.

אז הבעיה היא לא שאני אומרת את זה. הבעיה היא שאין מספיק אנשים שאומרים את זה. הבעיה היא שאין שמאל. לכן יכולים לצייר אותי כאילו אני פרובוקטיבית. אני לא פרובוקטיבית בכלל. אבל השיח הזה נעדר, נסתר.

< תנין זועבי, תפסיקי להתראיין להתקשורת הישראלית

אני לא יודעת איך להסביר לך את זה, לילך. אני נדהמת, אני לפעמים מופתעת, עד כמה אפשר להיות עיוור בחברה הישראלית. כמה השמאל הוא שתקן. תראי איך המיינסטרים מיישר קו. תראי את הרצוג, ראש האופוזיציה, ששלח לי מכתב, איך אני מעיזה להתבטא. תראי את עליזה לביא, יושבת ראש הוועדה לקידום מעמד האישה, שהייתה אמורה לדגול במאבק נגד דיכוי. עם תודעה פמיניסטית, את מסרבת לכל מנגנוני הדיכוי. עם תודעה של שוויון לנשים, נגד הדרת, את יוצאת נגד

قرار مصري متسرع ومرفوض

الأحد 1/2/2015

الاتحاد

من هو الطرف الأكثر سعادة واستفادة من قرار محكمة مصرية ادخال الجناح العسكري لحركة "حماس" الى سجل الارهاب؟ الجواب واضح، وهو ليس بعض مهزجي الاعلام الرسمي المصريين، بل الاحتلال الاسرائيلي، بمستوييه السياسي والعسكري. ولهذا، لأن هذا القرار يخدم العدو رقم (1) للشعب الفلسطيني، الاحتلال، فيجب اعتباره قرارًا متسرعًا ومرفوضًا وسياسي الطابع، ونضم صوتنا الى صوت العقلاء الذين يناشدون القاهرة العودة عنه فورًا.

ونؤكد: يُقال هذا الى جانب، ومع، تأكيد الادانة الواضحة القاطعة لجرانم الارهابيين ضد القوات المسلحة المصرية، شمال سيناء. فهذه الأفعال الدموية بحق جيش مصر هي نقيض تام لمصلحة الشعب والدولة المصريين وخدمة صافية لأعداء مصر جميعًا، بل إننا ندرج تلك الجرانم في باب العمالة وندرج فاعليها في خانة العملاء. لا ليس في هذا أبدًا. قرار المحكمة المصرية اعلاه يصل درجة العبث، إذا ما أوردنا حقيقة أن ثاني أعلى محكمة في الاتحاد الأوروبي قد ألغت، قبل نحو أسبوعين، قرار إبقاء حماس على قائمة المنظمات الإرهابية! وهو القرار القضائي الذي جعل مسؤولي حكومة اليمين الساقطة يفقدون الرشد، وها هو قرار عربي يأتي ليثلج صدورهم، هل قلنا عبثًا!..

في فترات عصيبة سابقة، أصرّ الحزب الشيوعي على رفض الرواية الرسمية الاسرائيلية التي اعتبرت منظمة التحرير الفلسطينية تنظيم ارهاب وتخریب، وتمسك بقوة وشجاعة ومثابرة بتعريفه وتقييمه للمنظمة كممثل شرعي ووحيد للشعب الفلسطيني. هذا الموقف السليم والشجاع لم تمنعه خلافات واختلافات كثيرة مع المنظمة او قوتها المركزية "فتح". وبناء عليه، على الرغم من الاختلاف مع مواقف وممارسات كثيرة لحركة حماس، محليًا وإقليميًا، وهذا مهم، فيجب رؤية الأهم، أي كون هذه الحركة أو لا حركة مقاومة للاحتلال.

إن الموقف المبني، الذي يدعمه القانون الدولي أيضًا، هو أن المنظمات التي تناضل ضد الاحتلال هي حركات تحرر وطني، ونرفض أن نرى بها منظمات إرهابية. نحن نرفض بشكل مطلق وغير قابل للتأويل أي مسّ بالمدنيين، لكننا نرى أن الشعوب الواقعة تحت الاحتلال من حقها أن تقاوم من أجل التحرر بكل الوسائل الممكنة التي يتيحها القانون الدولي الإنساني.

ونكرر الدعوة لمراجعة القرار القضائي المصري المتسرع والمسيء.

ג'מאל זחאלקה (בל"ד):

גברתי היושבת בראש, רבותי וגבירותי חברי וחברות הכנסת, אנחנו – וכשאני אומר "אנחנו" אני מתכוון לחברי סיעת בל"ד בכנסת – מחויבים לעקרון הצדק. זה העיקרון הראשי שמנחה אותנו בפעילותנו הפוליטית. זה המניע וזו המטרה. אנחנו מנהלים מאבק עיקש למען שלום צודק שישים קץ לשפיכות דמים. במאבקנו זה אין אנו עושים פשרות. אנחנו דבקים במטרה. כל דבר שייראה לנו, שיעביר אותנו מהמטרה הזו של שלום צודק שיתקן עוול היסטורי שנעשה לעם הפלסטיני, שיתווה דרך ואפשרות לחיים בצוונתא בשלום ובשוויון מלא בין כל תושבי הארץ, יהודים כערבים – יש מקום לכולם במעגל הניצחון. זו האידיאולוגיה שלנו, זו דרכנו.

המשורר ג'ובראן ח'ליל ג'ובראן כתב פעם: אם להיות מתון זה לטייה – אני לא מתון; ואם להיות קיצוני זה להגיד את האמת ואת האמת שלי – אז אני קיצוני. אנחנו לא נעשה פשרות עם הכיבוש. לא נעשה פשרות עם קברניטי הכיבוש ועם הכובשים, אלא נגיד להם את האמת, שזו חובתנו ההיסטורית.

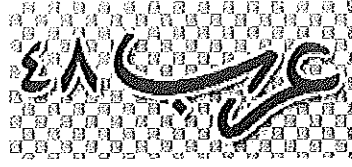
אנחנו מייצגים קו פוליטי שתומך במדוכאים נגד המדכאים. אנחנו נגד דיכוי, ואנחנו לא נסכים שיגדירו מאבק למען שחרור לאומי כטרור. תעשו מה שאתם רוצים, תגרשו אותנו מהכנסת, תתלו אותנו, אנחנו לא נוותר בנושא הזה. אתם לא מבינים. מאבק עמנו הפלסטיני – זו בגידה בעמנו הפלסטיני, בקורבן הפלסטיני. להכפיש את המאבק הצודק לתיקון עוול היסטורי, להציל אנשים מתהומות של סבל, של יגון, של קורבנות, שיחיו חיים נורמליים, אנחנו לא נעשה את הבגידה הזו. מאבקו של העם הפלסטיני הוא מאבק צודק. נכון, אנחנו רוצים שמאבק זה יתנהל בגבולות – – –

היו"ר פנינה תמנו-שטת:

חבר הכנסת זחאלקה, מכיוון שתם הזמן אבקש לסכם.

ג'מאל זחאלקה (בל"ד):

– – – בגבולות המוסר והשכל. לפעמים נעשות טעויות ואנחנו אומרים שאלה טעויות, אבל המכלול הוא מאבק לשחרור לאומי ולא טרור כפי שהתקשורת הישראלית חוגגת בימים אלה. תודה.

الرئيسية مقالات مقالات وآراء

من هنا ننتقل: بناء إستراتيجية نضال بدل حصار "التمييزات" .. / حنين زعبي

تاريخ النشر: 2013/02/02 - آخر تحديث: 11:03

يدخل الوسط إلى الكنيست بقوتين: قوة مقاعده التي تجعله شريكا في حكومة نتانياهو، وإن كانت شركته هذه تعتمد على انسجام سياسي ليس أقل من اعتمادها على عدد مقاعده، وقوة مقاعده التي دلت أن الناخب الإسرائيلي يعود بفطرة الشارع إلى الصياغة السياسية الأكثر توفيقا للمصالح الصهيونية، ويعود بفطرة أيضا إلى الوفاق بين الخطاب الصهيوني وبين الخطاب العلماني و"الليبرالي". هذا الوفاق الذي ارتبك قليلا خلال الحكومة الأخيرة.

ويصدر (بكسر الدال) هذا الوفاق، الارتباك إلى الساحات الأخرى الفلسطينية والعربية والدولية. فحزب لبيد سيعرف كيف يمكن لإسرائيل أن تعود للمفاوضات دون أن تتغير الخطوط العريضة لحكومة نتانياهو، الأمر الذي يمكن كينتون من أن تقول إنها "متفائلة" وإن "فرص السلام" عادت، وهي لا تعرف ماذا تغير فعلا، ولبيد حرص أن يتحيد الأجندة السياسية برمتها، معلنا بذلك أن لا شيء جديدا يقدمه في الموضوع.

والحقيقة أن أقصى ما تريده الإدارة الأمريكية، كما السلطة الفلسطينية، الآن، هو بالذات عملية الارتباك هذه، يوجد مفاوضات، لا يوجد مفاوضات، فالإدارة الأمريكية لا نية لها بالضغط على إسرائيل، فهي تنتظر فقط ما تقرره إسرائيل في الموضوع، والثانية لا قرار سياسيا لها بتفعيل إرادتها السياسية، ويتفعل مخزون الغضب الشعبي الذي يستطيع أن يملئ شروطه على إسرائيل، كما تملئ أي ثورة شروطها.

عملية الارتباك هذه، هي ما يقدمه لبيد للفلسطينيين، أو بالأحرى للسلطة، لكنها مساهمته الأكثر أهمية لإسرائيل نفسها، إذ سيمكنها سيناريو المفاوضات للعودة لتطبيق مقولة شائعة إسرائيليا "تسير مع، وتشعر بدون"، أي تستمر بالاحتلال، تسير مع الاحتلال، وتشعر (بدون) أنك غير محتل. فالوقت الذي ينسى فيه العالم أن إسرائيل هي دولة محتلة، هو أثناء المفاوضات.

تيار الوسط العنصري هذا، لم يحرص على معارضة حكومة نتانياهو سياسيا، حيث أن تلك المساسات لا تعتبر خطأ أحمر لديه، بالمقابل كانت له لديه مقولة سياسية واضحة هي الخط الأحمر الوحيد الذي صرح به: موقفه فيما يتعلق من الحقوق السياسية للفلسطينيين داخل إسرائيل: "لا شراكة له مع زعبي".

وإذا لم يستطع، ولا يوجد نية، للعالم العربي ولا للسلطة الفلسطينية أن تكشف عن عنصرية هذا الخطاب "الوسطي" قبل أن يحصد ثماره على حساب حقوقنا، فعلى الداخل الفلسطيني أن يفعل.

ونحن لا نستطيع أن نفعل ذلك، إلا من خلال مشروع وطني واضح المعالم وغير خاضع "للتمايزات" التي لا معنى لها عندما يتعلق الأمر بحقوقنا كشعب فلسطيني على جانبي الخط الأخضر.

وإذا كنا لم نستطع إملاء خطاب النكبة وفرض تعليم تاريخها ومخططها المستمر على مدارسنا، فلنفرضه على وعينا العام، ولننصرف نحن على الأقل وفقا لذلك الخطاب وذاك الوعي.

لقد بنى التجمع مشروعه وحرركته السياسية - وليس فقط برنامجه الانتخابي- على هذا الأساس، على أساس أننا نحمل كـفلسطينيين مشروعا وطنيا نجب به على المشروع الصهيوني كأصحاب وطن.

وبالضبط على هذه النقطة يوجد خلاف إستراتيجي بيننا وبين الآخرين، أو بالأحرى بيننا (التجمع الوطني الديمقراطي) وبين الحزب الشيوعي (الجبهة الديمقراطية للسلام والمساواة)، إذ لا يحمل التيار الإسلامي داخل الكنيست أي مشروع سياسي.

الأول يسعى إلى تنظيم فلسطيني الداخل قوميا، الثاني يسعى إلى حشر الفلسطينيين ضمن "تمايزات" الساحة الإسرائيلية، وإلحاقها فكريا وتنظيميا باليسار الصهيوني (راجعوا الحملة الانتخابية للجبهة باللغتين العربية والعبرية، راجعوا تصريحات دوف حنين بأنهم ضد "المتطرفين" من كلا الطرفين)، من موقع حركة وطنية فلسطينية تواجه مشروعا صهيونيا. الثاني يسعى إلى مخاطبتها كإحدى المركبات الداخلية العضوية لحركة اليسار الإسرائيلي. الأول يرى نفسه جزءا من الحركة الوطنية الفلسطينية، يحمل مشروعا نقيضا للمشروع الصهيوني، ويخاطب الدولة والأحزاب الصهيونية بكل إفرزاتها من هذا الموقع، ويريد أن يفتح حوارا مع اليسار في إسرائيل. الثاني يرى نفسه جزءا من اليسار الإسرائيلي، ويستمد شرعيته من هناك (وهو حريص على هذه الشرعية، فنتحول مرمرة إلى "مسخرة" في خطاب لمحمد بركة في الكنيست)، ويرى نفسه في حوار مع "إخواننا" الفلسطينيين. الفرق هو فرق في تعريف الذات، وليس فقط في المشروع السياسي الذي نحمله.

هذه هي الأسباب التي تدعو الحزب الشيوعي الإسرائيلي إلى رفض الوحدة بين الأحزاب العربية، فهو مبدئيا وإستراتيجيا ضدها، (ونحن من مصلحتنا توضيح الخلاف -وليس فقط الاختلاف- السياسي بيننا، لكننا في نفس الوقت نصر على وحدة انتخابية، تقوينا كـفلسطينيين، دون أن تمحو الاختلافات بيننا)، وهي نفس الأسباب الذي دعت الحزب الشيوعي إلى رفض إعادة بناء لجنة المتابعة: رفضه لكل ما بوسعها أن ينظم الفلسطينيين قوميا، ويقوي بالتالي مشروعاتهم القومي على حساب العلاقة مع اليسار الصهيوني.

بالطبع علينا قراءة "التمايزات" بين الأحزاب الصهيونية، وبين كتل أو تيارات تجمعها قواسم مشتركة، سياسية أو اقتصادية، لكن ذلك لا يعني حشر أنفسنا ضمن تلك التمايزات، وعدم قراءة قدرتنا كأصحاب وطن على فرض قاموس سياسي وسلوكيات احتجاج سياسي، من الطبيعي ألا يقبلها "اليسار" الصهيوني.

"التجمع الوطني الديمقراطي عليه أن يفرض آليات وإستراتيجية نضال، عليها أن تخضع حاليا لمدى قدرتنا كختيار مركزي على ملامسة الشارع وتحفيزه، وليس لسفك لجنة المتابعة، حيث يضع البعض الفيتو ليس فقط على كل محاولة تطوير لوسائل احتجاجنا، بل حتى على وسائل احتجاج أساسية تعترف بها كافة الشعوب وهي الإضراب العام، الذي يؤسس في وعي جماهيرنا وفي وعي الدولة، أننا لا نسلم بجوهر العلاقة معها.

التجمع الوطني الديمقراطي سيبدأ جديا بدراسة آليات مثل العصيان المدني، وتطوير حركة مقاطعة للبرلمان حتى ونحن داخله، مثل مقاطعة جلسات قد تمتد لأيام أو حتى لأسابيع. بالموازاة سيعمل بقوة أكبر على إعادة بناء لجنة المتابعة.

فقط مشروع وطني كالتجمع، من حيث هو مشروع في إعادة تنظيم أنفسنا (ووسائل نضالنا ومؤسساتنا) قوميا، يستطيع أن يستمر في إعادة صياغة قوانين اللعبة السياسية، بيننا وبين الدولة، كما بيننا وبين أنفسنا. فقط بتعزيز كوادرو وقوة التجمع ميدانيا، نستطيع ذلك، ومن هنا نطلق.

#من هنا نطلق: بناء إستراتيجية نضال بدل حصار "التمايزات" .. حنين زعبي

13

אשליית הפתרון הכפוי

שלמה אבינרי 16.01.2015 20:00

המבוי הסתום שאליו נקלע המשא ומתן הישראלי-פלסטיני מביא רבים לחשוב על חלופות אחרות. כמו שקורה לעתים, הייאוש עשוי להביא גם אנשים שקולים ונבונים לשגות באשליות. כך מועלה שוב, במאמרים בתקשורת ובזירה הפוליטית, הרעיון של פתרון כפוי מבחוח — על ידי ארצות הברית, או האו"ם, או אולי האיחוד האירופי. מפלגה שיש לקוות כי תעבור את אחוז החסימה בבחירות הקרובות פירסמה מודעה הקוראת לפרלמנט האירופי — גוף שמתקשה לפתור את בעיותיה של אירופה — להכיר באורח חד-צדדי במדינה פלסטינית. פנייה זו זכתה לתמיכתם של אישים רבים, בעיקר מתחומי האמנות — כולל שלושה מגדולי הסופרים בישראל — והבידור, שכנראה אינם מתמצאים בפוליטיקה של האיחוד, ואינם מודעים לכישלונותיה המחפירים של אירופה המאוחדת בקפריסין, בבוסניה ובקוסובו, ולכן סבורים שמשטרסבורג או מבריסל תבוא הישועה.

מהלכים אלה של מרצ הם פרובלמטיים הן מבחינה מוסרית והן מבחינה מעשית. האם יוזמי הפנייה שאלו את עצמם אם ידוע על מקרה אחר שבו מפלגה פרלמנטרית במשטר דמוקרטי, שלא הצליחה לשכנע את קהל הבוחרים לתמוך בעמדותיה, פנתה לפרלמנטים זרים לסיוע?

למה בדיוק מצפים אלה המבקשים פתרון כפוי? האם הם באמת סבורים שנשיא ארצות הברית ישלח חיילים לאכוף פתרון שאינו מקובל על הישראלים והפלסטינים? או אולי הם חושבים שברק אובמה וולדימיר פוטין — שלא מצליחים להסכים בעניינים כמו אוקראינה, סוריה ועוד כמה נושאים שוליים — יגבשו מדיניות משותפת בשאלה היכן יעבור הגבול בירושלים? האם הם חושבים שכוח משלוח אמריקאי-רוסי, אולי בסיוע חיילים סינים, יפנה התנחלויות וידאג לביטחון בהר הבית או בעיר העתיקה בירושלים? הרעיון לכונן מחדש משהו הדומה למשטר המנדט הבריטי לא ממש מתאים למאה ה-21.

האמת הקשה והאכזרית היא שבשום מקום בעולם לא נפתרו סכסוכים בין תנועות לאומיות על ידי כפייה חיצונית. כפייה חיצונית יכולה להפסיק לחימה פעילה — כך קרה בקפריסין ובבוסניה — אך אינה מסוגלת להביא לגיבושו של הסכם שלום, או לאכוף את מימושו. מערכת בינלאומית שאינה מסוגלת לפתור בעיות של ערים מחולקות, כמו ניקוסיה בקפריסין או מיטרוביצה בקוסובו, לא תוכל לפתור בעיה סבוכה פי כמה כמו זו של ירושלים. אם יש פתרון, הרי הוא מצוי רק בידי הצדדים לסכסוך; ואם הם אינם מוכנים, או אם הפערים ביניהם עמוקים ביותר, שום גורם חיצוני לא יוכל למלא את מקומם. זה בוודאי נכון כאשר הסכסוך אינו רק טריטוריאלי, אלא קשור לשאלות של לגיטימיות, נראטיבים מנוגדים, זכויות היסטוריות, פליטים מכאן וכיבוש והתנחלויות מכאן, היבטים דתיים מורכבים וטרור רצחני.

לא נעים להודות, אך הפנייה של מרצ לפרלמנט האירופי מזכירה במידה מסוימת את יוזמת מנהיג "ברית שלום" יהודה לייב מגנס, שלנוכח התנגדות הערבים לתוכנית החלוקה והידרדרות המצב בארץ, פנה בתחילת 1948 למשרד החוץ של ארצות הברית בהצעה להתערבות אמריקאית — כולל התערבות מזוינת — כדי לכפות על הצדדים הנצים משהו הדומה למשטר נאמנות בינלאומית. פנייה פתטית זו, שנעשתה בעת שהיישוב היהודי נאבק על חייו ועל הסיכוי ההיסטורי להקים את מדינת

היהודים, סתמור — ובארץ — אור הגליל על בריית שלום. יש לקוות כי למוצא לא יגרם במערכת

הבחירות הנוכחית נזק דומה, משום שנועד לה תפקיד חשוב במאמץ לכינונה של ממשלת מרכז-שמאל לאחר 17 במארס.

הדרך היחידה להגיע לפתרון שתי מדינות לשני עמים היא, ראשית כל, לשכנע את קהל הבוחרים בארץ, ולא לברוח אל האשליה המתוקה של פתרון כפוי מבחוץ. לא קל לשכנע את רוב הציבור היהודי בארץ לקבל את מה שכרוך בפתרון כזה: רבים מאלה שתומכים בפתרון שתי המדינות מהססים כאשר עולות שאלות קשות באשר לעתיד ההתנחלויות או אחדות ירושלים, ובורחים לניסוחים שנשמעים יפה, אך אין להם אחיזה במציאות ("חילופי שטחים", "בירה משותפת לשתי המדינות", "ירושלים כעיר פתוחה", "העדר ריבונות באגן הקדוש"). אבל התחליף לכך אינו חיל או"ם שיפנה מתנחלים או יתמודד עם הטרור של חמאס והג'יהאד האיסלאמי.

ברור שגם אם תקום ממשלת הרצוג-לבני, לא יושג בן לילה הסכם עם הפלסטינים: באחרונה גם לבני נוטה להבין כי המכשול אינו רק מדיניות ממשלת נתניהו, אלא גם הסירוב הפלסטיני העיקש להגיע להסכם. נכונותה להודות בכך לאחר שנים שבהן טענה שניתן להגיע בקלות להסכם סופי ("צריך רק להיכנס לחדר"), היא עדות ליושרה ולריאליזם: הפערים בין העמדות הישראליות המתונות ביותר לעמדות הפלסטיניות המתונות ביותר עמוקים מאוד, בכל סוגיות הליבה.

הדרך היחידה להתמודד עם דילמות אלה היא לפתח מדיניות שאינה שוגה באשליות ומוכנה — בהעדר סיכוי ממשי לפתרון כולל — לנקוט מהלכים אמיצים חלקיים לקראת הפתרון: הפסקה מוחלטת של בנייה בהתנחלויות, פירוק מיידי ואפקטיבי של מאחזים בלתי-חוקיים, הימנעות ממהלכים הצהרתיים פרובוקטיביים, חידוש הדיאלוג עם ארצות הברית והאיחוד האירופי, שינוי הסטטוס של חלקים משטחי "סי".

אם ייענו מהלכים חלקיים אלה במהלכים מקבילים של הצד הפלסטיני, יש סיכוי להתקדמות לקראת פתרון מוסכם. לעומת זאת, אם ימשיכו הפלסטינים בניסיונותיהם לכפות פתרון מבחוץ על ידי פנייה למוסדות האו"ם, כדאי שיידעו — הם ותומכיהם — שהם שוגים שגיאה היסטורית מרה: הם עשויים לגרום לישראל נזק מדיני והסברתי כבד, אבל מדינה פלסטינית לא תקום כתוצאה מכך.

מדינה פלסטינית והסכם שלום ייכוונו רק במשא ומתן עם ישראל, ולכן כה חשוב שתהיה בישראל ממשלה שמוכנה למהלכים כאלה. לא מקרה הוא, שבניגוד לאלה הסבורים שיש סיכוי להסדר כפוי, הממשל האמריקאי מסרב להיגרר לדרך כזו: בוושינגטון כנראה מיטיבים להבין את מגבלות הכוח האמריקאי ואת מבנה הפוליטיקה הבינלאומית, יותר משמבינים אותם חוגים מסוימים בארץ. הפתרון נמצא אך רק בידי הצדדים לסכסוך, וזה מחייב את כל התומכים בפתרון שתי המדינות לשני העמים לא לשגות באשליות, ולהתאמץ בכל כוחם לשכנע את קהל הבוחרים הישראלי ללכת באופן ריאלי לקראת פתרון כזה, גם אם הדרך קשה, מורכבת וממושכת. בידינו הדבר. זה טיבה של עצמאות, זה טיבה של זכות ההגדרה העצמית הלאומית, זה טיבה של ריבונות.

14

הדרך למרצ עוברת בהעמקת הכיבוש

דימיטרי שומסקי 08.02.2015 20:00

אחת ההשלכות הבלתי נמנעות של זיכרון השואה על התודעה הישראלית היא הנטייה הלגיטימית לערוך השוואות בין פרקים ומרכיבים מסוימים בהיסטוריה הגרמנית של המאה ה-20 לבין היבטים של המציאות הישראלית האקטואלית. פרופ' שלמה אבינרי נקט מהלך זה במאמר שכתב ("הנשק הסודי של נתניהו", "הארץ", 2.2) בתגובה על מאמר של גדעון לוי ("רק לא הרצוג", "הארץ" 1.2) לוי טען במאמרו, כי בחירה מחודשת של בנימין נתניהו לראשות הממשלה עדיפה מבחינת מתנגדי הכיבוש על ניצחון "המנחה הציוני", שבהנהגת יצחק הרצוג וציפי לבני. הרצוג ולבני, כך עלי פי לוי, ימשיכו במדיניות הקולוניאליסטית בפלסטין מאחורי מסווה ההידברות, מה שיחליש עד מאוד את הלחץ הבינלאומי המופעל על ישראל בשל הכיבוש וההתנחלות. נתניהו, לעומתם, ימשיך במדיניות הזאת באופן גלוי ובטוח, מה שעשוי להגביר את הלחץ הבינלאומי על ישראל ולהביא לבסוף לקץ המיוחל של הכיבוש.

על פי אבינרי, ההיגיון שמאחורי הטיעון של לוי מזכיר את ההיגיון שהנחה את אנשי השמאל הקומוניסטי הקיצוני ערב עליית היטלר לשלטון. חלקם סברו, כי באופן דיאלקטי ניצחון של המפלגה הנאצית עדיף על ניצחון של הסוציאלי-דמוקרטים והליברלים המתונים, משום שתחת הנהגת הנאצים המתחים הפנימיים בחברה הגרמנית ילכו ויגברו ביתר שאת, מה שיביא לבסוף למהפכה ולניצחון פוליטי יציב של השמאל.

את ההשוואה שאבינרי עושה בין המציאות הוווימארית אז למציאות הישראלית היום מתבקש להרחיב מעט. ישראל איננה דומה בהיבטים רבים לרפובליקת ויימאר, ונתניהו אינו דומה כלל לאדולף היטלר. ואולם כמו גרמניה הטרומ-נאצית, שהתקיימה כמדינת לאום כ-60 שנה בלבד, ואך זה מקרוב יצאה חבולה ומושפלת ממלחמת העולם הראשונה ומהסכס ורסאי — גם ישראל של ימינו היא מדינת לאום צעירה, המחפשת את זהותה בצל טראומות העבר הכואבות. במצב עניינים זה, אין לתמוה על כך שהאומה תראה בלאומנות הקיצונית, הגזענית והמיליטנטית את הדרך הבטוחה ביותר להגן על קיומה.

לפיכך, חלקים ניכרים בציבור הישראלי חפצים בהמשך הכיבוש וההתנחלות, או לכל הפחות אדישים לקיומם, בדיוק כשם שחלקים ניכרים מהחברה הגרמנית הווימארית תמכו בנאציזם, או לכל הפחות היו מוכנים לחיות אתו בשלווה. משמע, שנתניהו, המתנגד בגלוי לסיום הכיבוש וההתנחלות, משקף בעמדתו נאמנה את רצון העם בישראל, בדיוק כשם שהיטלר ייצג נאמנה את המאוזויים של גרמניה רבים בתקופתו. לא מקרה הוא לכן, שהרצוג ולבני, המבקשים לקלוע לאותו הרצון של אותו העם, אינם מסתכנים בהשמעת הסתייגות פומבית חד-משמעית מהכיבוש, או, חלילה, בהתחייבות להקפיא את פרויקט ההתנחלות הקולוניאליסטי.

זאת ועוד, לא זו בלבד שמאלף להשוות בין הלכי הרוח הלאומניים המתמשכים שאיפיינו את השיח הלאומי הגרמני הטרומ-נאצי, מזה, ואת השיח הישראלי בימינו, מזה, אלא שאפשר להפיק תובנות רלוונטיות למצב הישראלי גם מההתפתחויות שהתחוללו בגרמניה לאחר עליית הנאצים לשלטון. "מה

קרה אחרי ניצחון הנאצים בבחירות 1932 ידוע לכל, מגחך אבינרי על העיוורון המזיני והמוסרי של הקומוניסטים הגרמנים, שבבואם לאמץ את דיאלקטיקת "ככל שיהיה רע יותר, כך יהיה טוב יותר" לא שיערו בנפשם את גודל האסון שיומט על גרמניה בתקופה הנאצית.

ואולם גם ידוע לכל, מה קרה לגרמניה לאחר הנאציזם. המושג "גרמניה אחרת" איננו ריק מתוכן. גרמניה האחרת היא מדינה שותרת שלום באמת ובתמים, וחלוצת יוזמות הפיוס באזורים המסוכסכים ברחבי העולם. גרמניה האחרת היא מדינה, שחרף קיומם הנמשך של החוגים הניאוןנאציים בתוכה יודעת להדוף את מתקפותיהם מתוך העמדה הלאומית הגרמנית הפנימית — שכן בעקבות לקחי הנאציזם, ההתנגדות לגזענות נהפכה בגרמניה לאחד מהיסודות החשובים של התודעה הלאומית הגרמנית.

איש אינו מייחל, חלילה, שישראל תחווה את האסון הלאומי בממדי הקטסטרופה הצבאית, המדינית והמוסרית שחוותה האומה הגרמנית באמצע המאה שעברה. ואולם האמת ההיסטורית האכזרית היא, שלפעמים האומות המודרניות אינן מוצאות את הדרכים לנסח מחדש את זהויותיהן על בסיס של פתיחות, ליברליזם והומניות, אלא לאחר שמיצו עד תום את האופציה הלאומנית המיליטנטית. יש לייחל לתקומה של ישראל אחרת, שבה העקרונות של מרצ, הנתפשת היום על ידי רבים כגדולת "עוכרי ישראל", ייהפכו לעמודי התווך של הזהות הלאומית, בדיוק כשם שהתפישות הליברליות של ה"גרמניות", שנחשבו ברפובליקת ויימאר לביטוי של "בגידה באומה הגרמנית", היו למרכיבים לאומיים מקובלים בתודעה הגרמנית בימינו. ואולם, למרבה הצער, ישראל תוכל להגיע למקום מיוחל זה רק לאחר שרוב אזרחי ישראל ישתכנעו, כי פרויקט הכיבוש וההתנחלות הוא רע ומזיק להם. בכך הם יוכלו להשתכנע, רק לאחר שדרכו של נתניהו — שהיתה דרכן של ממשלות ישראל במרבית שנות קיומה של המדינה, ואין כל סימן שתשתנה מעצמה גם תחת ממשלת הרצוג-לבני — תנחל כישלון כלכלי, דיפלומטי ומדיני צורב באמת.

15

הלו; זה בג"ץ?

עודה בשאראת 15.12.2014 02:00

בכלי התקשורת הובעה פליאה על ישיבת בג"ץ התמוהה בדיון בעתירת חברת הכנסת חנין זועבי נגד הרחקתה ממליאת הכנסת וועדותיה לחצי שנה. אכן, רק לעיין בפרוטוקול הישיבה ולהרגיש את אוירת השוק ששררה שם. ואם שוק — גם כאן בעל הבית השתגע. השופטת אסתר חיות שואלת את בא כוחה של זועבי: "האם יש לאדוני דוגמה מהפרלמנט הדרום אפריקאי, מישהו בפרלמנט שם, שהציע מצור מדיני על אפריקה?".

הלו, זה בג"ץ? האם יש מי שיתנדב להסביר לכבוד השופטת, שבישראל אין עדיין אפרטהייד, ומותר לערבים להיבחר לכנסת?

אך חזרה של 25 שנים לאחור, לימי האפרטהייד, אינה גרועה כל כך לעומת האווירה ששררה בדיון, שהיתה מעין חזרה של מאות שנים לאחור בשעה שהתנהל בו ויכוח חריף על מלה פה וגרשיים שם. רוח של אינקוויזיציה שררה שם. השופטים רצו לדעת, מה עומד מאחורי המלה "מצור", שח"כ זועבי כתבה באחד ממאמריה, שמא הכוונה היא בכלל למצור צבאי. באמת, כבוד השופט חנן מלצר, האם צבאות ערב מתגודדים מסביב וממתינים להוראה מזועבי בשביל להסתער? הרי כל העניין כאן הוא מטאפורה, וזאת כנראה הבעיה במלומדים, התלושים מן המזרח התיכון. הם אינם מבינים לא את שפת המקום ולא את המטאפורות שלה. כל מי שחי כאן וודאי כל קורא ערבית מבין, שהכוונה היא הבידוד המדיני של ממשלת ישראל. זה אולי מסביר את העובדה שרק סלים ג'ובראן, השופט הערבי היחיד בבג"ץ, היה בדעת מיעוט.

השופט אליקים רובינשטיין תהה על האמירה של זועבי "להטיל מצור על מדינת ישראל במקום לנהל משא ומתן אתה". הנה צדיק אחד, שמאמין לבנימין נתניהו. הרי הרבה יהודים ישראלים משוכנעים שרק לחץ בינלאומי — שפירושו מצור כלכלי, דיפלומטי ואקדמי — יזיז את הישראלים המדושנים והם יתחילו לחשוב על השכן שמאחורי הגדרות.

הפרדוקס זועק. הרי מהומה זו מתנהלת בשעה שישראל היא שמטילה מצור, בים, באוויר וביבשה, על רצועת עזה. ואם יתלוננו המכותרים בפני שופטי ישראל, המזדעזעים מהמלה "מצור", הם יאשרו, כמו שבדרך כלל אישרו בעבר, את כל מה שיבקש נציג הכיבוש.

זה מצב הדברים כאן. נוטלים מלה או אירוע במנותק מההקשר ובונים תיאוריה. כאשר סוקרה בשבוע שעבר ההפגנה בה מת השר הפלסטיני זיאד אבו-עין, הציגו תחנות הטלוויזיה בעולם את החיילים מכים זקן פלסטיני ומשליכים אותו ארצה, ואחר כך את הזקן קם ובידו אלה להכות בהם. כאן, הסתפק הערוץ השני בהצגת החלק השני בלבד, שבו הזקן מנסה להכות את החיילים.

זה הסיפור של הפלסטינים. הם מוצגים רק בחלק השני של הסרט. כך גם בעזה; החלק הראשון של הכיתור נמחק, נשארו הפצמ"רים.

ואם יגיע עניין הריגת השר הפלסטיני לבג"ץ — אפשר להניח שהשופטים יתפלאו על כך שמבוגר משתתף בכלל בהפגנות. הרי הפגנות, כידוע, נועדו לאתלטים שריריים, שביכולתם לשרוד אחרי מכות וחניקה של חיילים. ואולי יזדרזו לחוקק חוק בכנסת, שיאסור על מי שעבר את גיל 50 להשתתף

בהפגנות.

שופטים הם מפלטים של החלשים, שיגנו עליהם מרודנות הרוב. אחרי הדיון בעתירה של ח"כ זועבי, כדאי לערבים לפנות למרכז הליכוד כדי שיגן עליהם. אולי שם יהיו רחומים יותר. בינתיים השר אביגדור ליברמן יכול לקרוא באופן חופשי לטרנספר של ערביי יפו. הרי יש לנו בג"ץ, שכבר חי כמה צעדים קדימה. אהלן, אפרטהייד.

עדאלה: אין בסיס משפטי להעמיד לדין את ח"כ זועבי

Share 0

איון 0

+1 0

Share 0

(#)

21/08/2014

עו"ד חסן ג'בארין: 'המשטרה לא נוהגת לחקור ובחרי ציבור בגין התבטאויות רגעיות וספונטניות שנעשו בלהט הפעילות הציבורית הפוליטית'

בתגובה להמלצת המשטרה מהיום להעמיד לדין את ח"כ חנין זועבי בגין חשדות של הסתה לאלימות, איומים והעלבת עובד ציבור, אמר בא כוחה של ח"כ זועבי, עו"ד חסן ג'בארין, כי "אין בסיס משפטי כלשהו להמלצה המשטרה. החקירה של חברת הכנסת זועבי התמקדה בעיקר בהעלבת עובד ציבור, והיא אינה בחקירתה כי הדברים שאמרה היו מותר סערת רגשות ותגובה רגעית על המעשים הברוטאליים של המשטרה נגד עצורים קטינים מנצרת, שהפגינו בעקבות רצח הנער אבו מוחמד ח'דיר". עו"ד ג'בארין הודיש כי "גם פרקליטות המדינה מסכימה היום כי התנהלות המשטרה שעצרה כ- 1500 מפגינים ערבים והגישה עשרות כתבי אישום בחודשיים האחרונים נגד מפגינים, גובלת באי חוקיות."

עו"ד ג'בארין הוסיף כי "המשטרה לא נוהגת לחקור ובחרי ציבור בגין התבטאויות רגעיות וספונטניות שנעשו בלהט הפעילות הציבורית הפוליטית מכיוון שהחסינות המהותית מגינה על פעילות כזו, ולכן אם יוגש כתב אישום יהיה על המשטרה להסביר בפני בית המשפט מדוע בעשרות מקרים דומים ואף חמורים יותר לא רק שלא הגישה כתבי אישום אלא לא פתחה בחקירה בכלל וכן להסביר מדוע לא פתחה בחקירה בענין התלונות שח"כ זועבי הגישה בעצמה נגד חברי כנסת ושרים שהסיתו מפורשות לאלימות נגדה ושבעקבות כך הכנסת הצמידה לה אבטחה. אני מקווה שהיועץ המשפטי לממשלה יסגור את התיק ולא יצטרף לאיורה הציבורית הגזענית והמתלהמת נגד האזרחים הערבים ומנהיגיהם."

:Read more

[חופש הביטוי \(/index/219\)](#), [חסינות פרלמנטרית \(/index/276\)](#), [חנין זועבי \(/index/280\)](#)

הכנסת

ח"כ ד"ר ג'מאל זחאלקה

النائب د. جمال زحافة

19 באוגוסט 2014

לכבוד:

ח"כ יצחק כהן
יו"ר ועדת האתיקה
הכנסת

שלום רב,

הודעה על הנסיעה לקטאר

הודעה זו מוגשת לכבודכם בעניין נסיעתי למדינת קטאר, מיום רביעי ה-13 לאוגוסט 2014 עד יום שבת ה-16 לאוגוסט 2014, ורצוני להבהיר בה מספר עובדות כדלקמן:

א. יש לציין כי למרות הסתייגותי על הנוהל הנוכחי, אני מקבל עלי את כללי האתיקה ומכבד אותם.

ב. מסיבות טכניות, נבצר ממני לפנות לוועדת האתיקה לפני הנסיעה, כי יום לפני הנסיעה לא היה ברור לי אם הנסיעה מתקיימת או לא, בגלל עיכוב בקבלת אשרת הכניסה לקטאר (ויזה) עד היום האחרון.

ג. הנסיעה התקיימה לאחר שהוזמנתי מטעם "המרכז הערבי למחקרים וחקר המדיניות", שיושב בדוחא, והוא אשר ממך את הנסיעה כולל כרטיסי טיסה, שהות ולינה במלון.

ד. הנסיעה כללה ראיונות והופעות בתקשורת ומפגשים עם אינטלקטואלים ואקדמאים ואנשי ממשל קטארים.

ה. כולי תקווה כי הוועדה תגלה הבנה לנסיבות העניין.

בברכה,

ח"כ ד"ר ג'מאל זחאלקה
יו"ר סיעת בל"ד